

Ladonja

VJERSKI INFORMATIVNO-KULTURNI LIST | BR. 8/414 | GODINA XXXIX | CIJENA 10 KN

KOLOVOZ 2020.

**“...napredovaše u mudrosti,
dobi i milosti kod Boga i ljudi.” (Lk 2,52)**

Poštovani čitatelji Ladonje,

ovih se dana spominjemo mučeničke smrti bl. Miroslava Bulešića, o čemu govori i ovaj broj Ladonje. Želimo predstaviti događaje prigodom obilježavanja njegove mučeničke smrti u Lanišću i u Svetvinčentu. Već smo spominjali kako smo pozvani, poglavito zbog okolnosti koje nas u ovoj godini prate, svatko od nas osobno promišljati o dosljednom životu vjere Miroslava Bulešića i o tome kako njegov stav i primjer pretočiti u svoj život. Na to nas posebno potiče i ova godina u kojoj se spominjemo stote obljetnice njegova rođenja. Promišljajući o hrabrosti i dosljednosti vjere ovoga mladog svećenika, nailazimo na Evanđelje koje čitamo dvadeset druge nedjelje

kroz godinu, a koje se itekako može prepoznati i u njegovu životu. Sveti Matej u svome Evanđelju svjedoči kako je Isus na putu prema Jeruzalemu počeo upućivati učenike na ono što ga tamo očekuje. Govorio je o poniženju, muci, smrti i uskrsnuću koji se tamo imaju dogoditi. Petar ga nastoji odgovoriti od toga puta jer kako se kaže: „...tako se nešto ne bi smjelo dogoditi.“ Tada mu Isus uzvraća vrlo oštrim riječima: „Nosi se od mene, Sotono! Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje nego ljudsko.“ Iako nas iznenađuje oštrina Isusovih riječi prema Petru, koji ga je samo želio zaštитiti od neugodnosti i smrti, u tim riječima trebamo vidjeti Isusovu spremnost i odlučnost da do kraja izvrši svoje poslanje, da u potpunosti izvrši volju Očevu. Možda je Isus u Petrovim riječima prepoznao ona ista iskušenja koja mu nudi đavao u pustinji prije početka javnoga djelovanja.

Te đavlove napasti svode se na jedno: što tebi, Isuse, trebaju iskušenja, poniženja, nerazumijevanje okoline, odbacivanja, a na kraju i smrt na križu, kada svoj život možeš proživjeti u časti i slavi i vlastitom komoditetu, kada tvoj Otac ionako neće dopustiti da ti se išta lošega dogodi. Takve je prijedloge sigurno čuo i Miroslav Bulešić. U teškom poratnom vremenu predlagali su mu da ide nastaviti studij u Rim ili da se povuče na neko sigurno mjesto dok opasnosti i nevolje ne prođu, a njegov je odgovor bio: „... ja moram biti ondje gdje je moj narod.“

ziv nikoga ne isključuje: „...hoće li netko za mnom neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom.“ I mi se barem ponekad možemo odreći svoje sebičnosti, svoje zavisti, oholosti ili samodostatnosti. Možda barem ponекад možemo uzeti svoj križ bez mrmljanja, negodovanja i prigovaranja, gledajući u njemu prigodu da budemo slični Isusu Kristu. To je onda Isusov put, to je put kojim je nastojao ići Miroslav Bulešić. To je možda i najteži put, ali put koji vodi u život.

Ono što se svakako mi vjernici moramo pitati, jest to kakav bi to svijet bio da nije bilo onih koji su bili spremni za prave kršćanske vrednote dati svoj život.

U kakvom bismo svijetu mi danas živjeli da nije bilo onih koji su se žrtvovali i živjeli za pravednost, poštenje, mir, požrtvovnost i ljubav? Zato svi oni, koji su živjeli i umirali za vrednote koje ovaj život čine pravim životom, zaslužuju našu zahvalnost i poštovanje.

Nadamo se da će Miroslav Bulešić biti uzor mnogima, djeci, mladima, roditeljima i našim zajednicama na početku još jedne nove vjeronaučne i školske godine. U današnje vrijeme uključiti se na vjeronauk u osnovnoj ili srednjoj školi, uključiti se u župnu katehezu u svojoj župi znači svjedočiti i živjeti svoju vjeru. Zbog toga smo i prvu stranicu Ladonje posvetili tom važnom trenutku u životu djece, mlađih, ali i njihovih roditelja i svih njihovih zajednica. Stoga svima vama, poštovana djeco, mlađi, poštovani roditelji, nastavnici, profesori i vjeroučitelji želim uspješnu i blagoslovljenu novu školsku i vjeronaučnu godinu. I neka nam svima bude uzor i zagovornik bl. Miroslav Bulešić.

IMPRESUM

Pokrenuo Antun Hek, od lipnja do listopada

1972. listić – prilog obiteljskog časopisa

Kana, samostalno izlazi od Božića 1981.

Osnivač:

Biskupski ordinarijat Porečke i Pulsko biskupije

Glavni urednik: Vilim Grbac

Uredništvo: Blaž Bošnjaković, Danijela Fattorich,

David Gortan, Vilim Grbac, Tomislav Milohanić,

Željko Mrak, s. Terezija Pavić, Nela Petek

Adresa uredništva:

Dobrilina 6, 52000 Pazin, tel: 052/624-342

ladonja@biskupija-porecko-pulsa.hr

List izlazi 12 puta godišnje

Godišnja pretplata 120,00 kuna

Grafičko oblikovanje i priprema: David Ivić

Tisk/Nakladnik

JOSIP TURČINOVIC d.o.o.

Dobrilina 6, PAZIN

Broj i naziv ţiro računa:

ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG d. d.

IBAN: HR7023800061147003243

Update iz inozemstva izvršiti na:

JOSIP TURČINOVIC d.o.o.

Dobrilina 6, PAZIN

IBAN: HR7023800061147003243

BIC/SWIFT: ISKBHR2X

UDK ISSN

282 : 379.8

ISSN 1330-5018

Naslovnica: Učenica Pazinskog kolegija

Blago Marijina Srca

„A Majka je njegova brižno čuvala sve te uspomene u svom srcu“ (Luka 2,51). Tekst iz Lukina evanđelja, naizgled kratka opaska o Marijinim uspomenama, daje nam dubok uvid u dinamiku Marijine duše, Isusove majke.

Riječi koje je evanđelist Luka izabrao kako bi opisao Marijinu nutrinu, evociraju važne biblijske tekstove iz Staroga zavjeta. Primjerice, riječ „čuvati“ u grčkom izvorniku čitamo „diaterein“, a istu riječ nalazimo u grčkom prijevodu Knjige Postanka: „Još reče Bog Abrahamu: ‘A ti savez čuvaj moj – ti i tvoje potomstvo poslije tebe u sve vijekе.’“ (Post 17,9) Grčka riječ „diaterein“ prevodi hebrejsku riječ „šamar“, koja u biblijskom jeziku služi kao tipičan izričaj za ispravan odnos prema Savezu.

„Čuvati savez“: Božja zapovijed Abrahamu nije tek usputna opomena, već poziv na vjernost, odanost kojima Abraham pokazuje da je do stojan privilegija Saveza, privilegija Božjeg odabira koje ga je učinilo posebnim među svim ljudima, prijateljem Božjim.

Istu riječ koristi i autor knjige Makabejaca: „Svi su tada blagoslovili Gospoda koji se očitovao: ‘Blagoslovljen bio Onaj koji je svoje prebivalište sačuvao neoskrvreno!‘“ (2 Mak 15,34) Sačuvati od oskrvnuća Hram znači sačuvati ga svetim, ne dopustiti da išta naruši čistoću božanske prisutnosti.

Ali i Bog čuva svoje vjernike, poput dragocjenosti, zato psalmist piše: „Gospodine, ti ćeš bdjeti nad nama, od naraštaja ovog čuvat’ nas

svagda, pa nek’ se okolo vrzu zlottvori, nek’ se izdižu ljudi najgori.“ (Ps 12,8-9)

Ako u svjetlu ovih redaka ponovno pročitamo riječi „Marija je brižno čuvala u svom srcu“, vidimo da Marijine uspomene nisu tek „sjećanje“, nego dragocjeno pohranjivanje svetih trenutaka. Brižno čuvati znači sačuvati od zaborava, zapamtiti događaj u svim njegovim dimenzijama: detalje, riječi, postupke i osjećaje koje događaj provocira, sva pitanja, sve sumnje, nelagode, ali i sve radosti i slutnje vječnosti.

Marijino sjećanje nije tek „memorijska kartica“ na kojoj su pohranjeni podatci. Marijino je sjećanje svetohranište – jer je usmjereno na Boga, na Božja djela. A pohranjeno je u srcu. Srce u biblijskom rječniku označava cijelokupnu ljudsku nutrinu, središte i sjedište osobnosti, osjećaja, sjećanja. U trenu kad u srce ulazi Bog, ono postaje nešto još veće, postaje Hram, mjesto u kojem se susreću Božja prisutnost i prinos ljudske duše.

Pred Marijinim očima prolazi cijeli Isusov život: od Navještenja do Golgotе. Svaki trenutak Isusova života ona je pratila svojim pogledom – radovala se lijepim trenutcima i trpjela strašne muke, zajedno s patnjom svojega Sina. Sve je to pohranjeno u Njenu srcu: svaki događaj i njegov dubok odjek. Zato je Marijino srce bremenito, veliko, sveobuhvatno – jer ne postoji bol i ne postoji radost koju ona nije iskusila, upijajući boli i radosti života svojega Nebeskoga Sina.

Njena vjera majčinskom ljubavlju nadilazi slutnju čovječnosti. To znači da je Mariji bilo dano više nego drugim ljudima – milost koju je znala prihvatići, sačuvati i donijeti je za druge, jedinstven je događaj u povijesti čovječanstva. Čudesnim ga čini to što Marija nije bila ni po čemu posebna: Evanđelja je opisuju tek kao „djevicu zaručenu s mužem iz doma Davidova, koja se zvala Marija“ (Luka 1,27). Ali, njeno srce nije kao srce običnih ljudi: ono je od početka otvoreno Bogu, a u sebi pohranjuje samo čista sjećanja na Božje zahvate u njen život. Zato što živi od Božjih obećanja, usmjereno je prema budućnosti, i kao takvo uvijek otvoreno vječnosti.

Jednom riječju, blago je Marijina srca Evanđelje, Isus. Ona ga čuva – i donosi ga drugima. Istovremeno, zato što je njeno srce Hram, ona u njemu u svojoj vjeri prinosi svome Božanskom sinu cijelu Crkvu, sve koji su joj na križu povjereni: među posljednjim Isusovim riječima jesu i ove riječi upućene Ivanu: „Evo ti majke.“ (Ivan 19,26)

Utjecati se Marijinu zagovoru, Marijinu srcu – znači ući u blago Marijine vjere. Ona te zagovara kod svoga nebeskog Sina prinoseći te zajedno sa svojom vjerom na olтарu svojega Bogu predanoga srca, ponavljajući „neka bude po Tvojoj riječi“, rađajući još jednom Božje kraljevstvo na Zemlji.

Propovijed bl. Miroslava Bulešića

Uznesenje Blažene Djevice u Nebo

Sv. Ivan od Šterne, 15. kolovoza 1944.

„Radujmo se svi u Gospodinu svetkujući blagdan u čast blaže ne Marije Djevice; radi njezina se uznesenja raduju anđeli i slave Sina Božjega“ (*Ulazna pjesma*). To je poziv Crkve. – Radost obuhvaća naša srca, jer svetkujemo blagdan naše nebeske Majke. Kao zaključak svih svetkovina Blažene Djevice Marije jest današnji blagdan kad u njemu spominjemo slavno njezino uznesenje na nebo. Taj blagdan jedan od najstarijih; već u VI. stoljeću predaja je jasna. Tako sv. Grgur Turonski (+583.) veli: „Kad se je Blaženoj Djevici Mariji dovršilo vrijeme ovog života, kad je bila već pozvana s ovog svijeta, sakupili su se apostoli od svih krajeva u kuću njezinu. I kad su čuli da će se rastati od ovoga svijeta, bdjeli su zajedno s njom; i eto došao je Isus Krist sa svojim anđelima, i primivši dušu njezinu, izruči je Mihaelu Arkandelu, te je otiašao. – U jutro uzeli apostoli postelju s njezinim tijelom, i stavili su ga u grob, te su ga čuvali, uvjereni kako su bili da će doći Gospodin (da joj uzme tijelo). I eto ponovno im se predstavi Gospodin i uzevši njezino sv. tijelo u oblak zapovijedi da bude uzneseno na nebo: tamo sada, sjedinivši se s dušom, uživa vječno dobro... veli I. vatikanski koncil.

Tri je pobjede postigla blažena Djevica Marija: nad

grijehom po Bezgrešnom začeću, nad pohotama po djevičanskom materinstvu, i tako nad neprijateljem smrti posebnu slavu dobivači, po ... sličnu Sinu svoga uskršnjuća... I Krist je mogao kazati sada – kako veli ... „Ovo je sada meso od kojega je i moje meso“. – Dostojno je dakle bilo da ona, po kojoj se je započelo spasenje, dobije i plodove istoga, tj. uskršnje tijela, sličnost

Isusu Kristu. – Što ćemo mi tek na svršetku vijeka dobiti.-

Vidimo Mariju kako je uznesena na nebo: Crkva nam je opisuje kako je praćena mnogim četama anđela koji se raduju i vesele. Eto vidimo Mariju i okrunjenu od Sina, postaje Kraljica neba i zemlje. Radost ispunjava naša srca radi časti naše Majke nebeske. – Marija je postigla

ono potrebno i jedino potrebno o kome nam govori Sv. Evanđelje.

Kraljica i Majka naša nebeska! I mi se danas združujemo u radosti i veselju, koje se u nebu uživa radi tvojih pobeda i časti. Majko, naša nebeska, daj nam Tu milost: da Te mi do svršetka našeg života častimo i slavimo, daj da razumijemo i da shvatimo ono što nam je jedino potrebno: da se spasimo, da se čuvamo od grijeha, da ne bismo oskvrnuli svoju dušu, ni zamazali svoje tijelo nekim grijehom, već da bismo uvek čisto živjeli. Majko, daj da naša srca teže na nebo, gdje nas ti čekaš sa Svojim Sinom, s Bogom Ocem našim, sa anđelima i svećima, da možemo se tako i mi združiti i uživati onu radost i veselje, koje se daje onima koji su za nebo, i u nebu. Majko naša, moli i zagovaraj za nas. Amen.

COVID-19 – NAŠ UČITELJ?

Koliko god svi mi bili ogorčeni na Covid-19 koji nam je u mnogočemu poremetio život, razbio mnoge naše planove, ispraznio mnoge blagajne, bacio u pepeo mnoge snove, ipak je svršishodno postaviti pitanje je li taj sićušni virus ostao samo naš „neprijatelj broj jedan“ ili je u mnogočemu postao naš učitelj, možda čak i prijatelj. Jer, mnogo je toga o čemu se pisalo, govorilo, raspravljaljalo u brojnim raspravama i na najvišim razinama, ostalo mrtvo slovo na papiru, od problema odnosa s prirodom, problema neodgovorne politike koja misli samo na sljedeće izbore, potrebe nekakvoga etičkog pristupa financijama pa sve do pitanja ravnopravnosti svih ljudi.

Stručnjaci, a ne politika

U Hrvatskoj smo konačno doživjeli i to da ipak o nekim bitnim stvarima koje se tiču našega zdravlja i života razgovor vode stručnjaci, a ne politika. Moglo se očekivati da se to mnogima neće svidjeti, počevši od predsjednika države, jer je u Hrvatskoj nezamislivo da list padne s drveta prije nego to odluči neki stranački čelnik ili djelatnik Vlade. Tako se najlakše mogu „frizirati“ podatci, izmišljati „pozitivni“ i „negativni“ ljudei To što su ljudi u središnjem državnom Stožeru za obranu od Covida-19 bili mahom stručnjaci, liječnici i epidemiolozi, novost je u hrvatskoj zbilji. Za hrvatsku je stvarnost bilo uobičajeno da su članovi Stožera ili nekog drugog tijela imenovani sukladno glasovima koje je pojedina stranka dobila na izborima, neovisno o tome koliko su vješti u svojoj struci. Politička je podobnost očito nekim važnija od našega zdravlja i od rezultata borbe protiv epidemije. Da stvar bude zanimljivija, svi članovi Stožera već godinama obnašaju funkcije snagom kojih su bili u Stožeru. No, većina su od njih članovi HDZ-a, što je za mnoge na društvenim mrežama neoprostiv „grijeh“. Hvala Covidu-19 što nam nije dao vremena politikantski pristupiti borbi protiv epidemije, pa u tom smislu imamo još uvijek dobre i prihvatljive rezultate.

Covid-19 i vjernik

I u jednom drugom smislu možemo Covidu-19 zahvaliti. Prisilio nas je da

dublje razmislimo o svojim prioritetima. Naime, u Hrvatskoj su većina njezinih stanovnika vjernici, a vjernik u potrebi uvijek posegne za molbom prema Nebu, odande moli pomoći. Zašto je onda tako čudno i nekima neprihvatljivo ako su, osim relativno kratkoga vremena, crkve ostale otvorene ljudima da u njima mole, naravno, uza sve mјere opreza? Može li se to jednostavno izjednačavati s posjetom kazalištu ili odlaskom u kino, na neku utakmicu ili proslavu? Čovjek-vjernik ne ide s istim osjećajima i očekivanjima u crkvu, kao što ide u kazalište ili na utakmicu. Kada se negdje dogodi potres ili poplava, među prvima koji priskaču u pomoć jesu psihosocijalni radnici koji pokušavaju ljudima olakšati duševne tegobe i muke. Jedino se u crkvama tako nešto valjda ne bi trebalo događati. Pa ako već nastojimo pokrenuti turizam, valja znati da u našim župama na obali upravo turisti u znatnom broju ulaze u naše crkve i prisustvuju obredima i misama, očito ne samo zato da se dive starinama u njima. I tu nam je Covid-19 pomalo otvorio oči da uvidimo istinski smisao crkava i sakralnih prostora.

Covid-19 i svjetski moćnici

A što tek reći o tome čemu nas je Covid-19 naučio ako gledamo što se događa na međunarodnom planu. Koliko se god moćnici ovoga svijeta zaklinjali u svoju moć, od Trumpa, Merkelove, Macrona, Putina i inih drugih, u stvarnosti oni su potpuno nemoćni. Jedan sasvim drugi osjećaj na koji nitko od njih nije bio navikao. Bili su naučeni tenkovima, zrakoplovima ili novcem „istjerivati pravdu“ po cijelome svijetu, prodavati neka njima prilagođena tzv. demokratska načela narodima koji to uopće nisu tražili. Baš me izuzetno zabavlja gledati jednog Trumpa kako viče, prijeti, obećava, a zapravo ne može učiniti ništa. Ili Merkelovu kako nariče nad izgubljenim milijardama. Svi oni odjednom ovise o tome hoće li negdje neki znanstveni tim proizvesti cjepivo protiv Covida-19. O tome im ovise karijere, izbori, buduća politička moć. A tek nedavno neki od njih bili su u najmanju ruku skeptični kada je trebalo potpisati sporazum o smanjenju zagađenja našeg planeta. Covid-19 naučio

nas je kako se nikakva moć, politička, finansijska, vojna ili ekonomска, ne može nekažnjeno nametati nekim elementarnim prirodnim zakonitostima. Obistinile su se u potpunosti riječi pape Franje u njegovoj pobudnici „Laudato si“, koju mnogi od tih moćnika vjerojatno nisu pročitali. Možda će ih Covid-19 natjerati da to učine.

Najvažnija lekcija Covida-19

Covid-19 prisilio nas je gledati jednu stvarnost na koju nismo bili naviknuti, a to je da su svi ljudi jednaki. I onaj milijarder i onaj beskućnik pred tim su sićušnim virusom u istoj situaciji. To što svi, bez obzira na status, čast, moć ili imetak, moraju radi zaštite nositi maske, zorno govori o tome. Kada, gdje ili zbog čega se to dosad moglo ikad dogoditi? Najmoćniji čovjek svijeta i onaj najbespomoćniji u istom su strahu, u istoj situaciji, pod istom maskom. Nijedan politički sustav dosad nije uspio to učiniti. Sva su se naša zagovaranja jednakosti među ljudima raspršila činjenicom da netko ima moć, a netko nema, netko je bogat, a netko siromašan, netko se može liječiti u vrhunskim ustanovama, a netko to ne može itd. Pred Covidom-19 svi smo u istom „rangu“, nema izuzetaka, ne pomažu preporuke, „plave omotnice“, stričevi i strine koji će nas nekamo „pogurati“. Pa neka netko ustvrdi kako nas ovaj sićušni virus nije naučio biti osobama s više ljudskosti i s jednakim dostoanstvom!

MALI BARBANCI PRIMILI SAKRAMENT PRVE SVETE PRIČESTI

Unatoč pandemiji i opasnosti od zaraze koronavirusom život u istarskim župama ide dalje. Prošle je nedjelje u Župi sv. Nikole u Barbanu održana misa na kojoj je 42 djece primilo sakrament prve svete pričesti. Svećenik Bernard Jurjević u homiliji je naglasio kako je važno znati i umjeti se snaći u okolnostima koje su nas zadesile, a koje nitko od nas nije mogao predvidjeti. Pandemija utječe na sve sfere normalnoga života ljudi općenito. Nastala situacija potaknula je sve da se ponašaju odgovornije prema vlastitom zdravlju i probitku, da pojačano brinu o bližnjima, posebice djeci. Uz vjeru u Božju pomoć sve je lakše.

Župna je crkva za svetkovinu uređena veoma svečano zahvaljujući roditeljima prvopričesnika i vri-

jednim suradnicima koji se i inače brinu o uređenju. Prema naputcima Državnoga stožera civilne zaštite pripremljeni su materijali za dezinfekciju, osiguran je nužan razmak. Treba istaknuti da su se svi prisutni pridržavali mjera zaštite.

Upriličena je zaista lijepa svečanost, uzvišena atmosfera ljubavi i zajedništva s Bogom nije izostala. Djeca su recitirala posebne pjesme, uvježbane s vjeroučiteljicom. Iako ih je bilo čak 42, svi su dostoјanstveno i disciplinirano sudjelovali na svetoj misi. Tijekom mise bilo je i jedno krštenje. Kršten je mlađi brat jednoga prvopričesnika i tako svečano primljen u župnu zajednicu. Župni zbor, s voditeljem Deanom Visintinom, pjesmom je uveličao svečanu svetu misu.

Zaključak svećenika i roditelja djece prvopričesnika jest kako nakon ovako lijepo svečanosti ima nade da s vjerom možemo prevladati ovo teško vrijeme iskušenja i posvemašne krize. Ponašajući se prije svega savjesno, krajne odgovorno i oprezno, ima nade da će se sve polako vratiti u normalu, na koju smo bili dosad naviknuti.

(Nevia Kožljан)

Slavlje sv. Ane na otvorenom

Tradicionalno hodočašće vjernika Labinskog dekanata u Sv. Martin na proslavu zaštitnice Sv. Ane ove je godine zablistalo u novom, drugačijem izdanju. Naime, po prvi se put sveta misa slavila u obližnjoj borovoj šumi na platou gdje je nekada bilo košarkaško igraлишte. Program je započeo procesijom s kipom sv. Ane iz župne crkve prema oltaru koji je za tu prigodu postavljen na uređenom prostoru. Okupio se velik broj vjernika i štovatelja sv. Ane, a među njima i trudnice te majke s malom djecom koje se osobito utječu njenu zagovoru.

Sv. misu predvodio je župnik vlc. Mirko Vukšić, uz concelebraciju vlc. Dragutina Petrovića, a za liturgijsko se pjevanje pobrinuo župni zbor, uz glazbenu pratnju Leane Safin te nekolicine pjevača vokalno-glazbenoga sastava Kerubini.

Na početku homilije župnik je izrazio zadovoljstvo i radost što se misno slavlje moglo održati na prekrasnom mjestu koje se po prvi put

koristi za proslavu Boga. U nastavku se osvrnuo na život sv. Ane i sv. Joakima, koji su bili starije dobi, ali su molili, čeznuli i tražili od Boga da im život bude okrunjen djetetom. Oni u tom iščekivanju nisu izgubili ni vjeru ni nadu. Kada im je Bog uslišao molitvu rođenjem Bl. Djevice Marije, shvatili su da je ona apsolutni dar od Boga i bili su je spremni dati Bogu do kraja.

Svatko od nas ima svoje ideje, planove kako bi se ostvario, ali čovjek je pozvan otvoriti se Bogu. Bit života jest predati se Bogu i tražiti Njegovo kraljevstvo, tražiti mudrost poput Salomona, otkriti što je dobro, a što zlo, kako odgojiti svoju djecu. U mjesecu srpnju i kolovozu širom Domovine slave se Mlade mise. Pitanje je bismo li mi odobrili i prihvatali odluku svoga djeteta da postane svećenik ili časna sestra. U ova moderna vremena u našim se obiteljima više ne moli da Bog pozove nekoga u posvećeni život. Ako naša djeca ne otkriju ljubav i

milost Božju, što zapravo imaju? Žele uživati u ovom svijetu, u materijalnim stvarima, ali nikad se neće moći nauživati jer će ostati prazni u svom srcu. Trebamo ih dovesti Bogu koji daje smisao i puninu života. Vlč. Mirko je naveo kako se sv. Ani moli za mudrost, za jakost da u teškoćama života ostanemo čvrsti, za krotkost i strpljivost u obiteljskom životu, za mir i slogu u obitelji, za nadnaravnu ljubav, za dar poslušnosti, za dar staleške čistoće, za dar odgoja djece. Poruka je predvoditelja slavlja upućena svima nama: „Kao što su sv. Ana i sv. Joakim pokazali Boga Bl. Djevici Mariji, tako je i svaki roditelj pozvan da svojoj djeci pokaže Boga i svojim primjerom potiče djecu da rastu i žive uz Boga i s Bogom.“ Uz lagan povjetarac u hladovini borove šume vjernici su nakon sv. mise osjetili draž zajedništva koje je započelo za euharistijskim stolom, a nastavilo se uz iće i piće koje su pripremili vrijedne ruke domaćina. (LB)

Proslava blagdana Gospe od anđela u Pazinu

Mons. Mate Uzinić, biskup dubrovački, predvodio je u nedjelju, 3. kolovoza 2020., svečano večernje misno slavlje u pazinskom Samostanu Marijina Pohođenja povodom blagdana Gospe od anđela.

Svi sadržaji trodnevne duhovne priprave, kao i sve mise na sam blagdan održane su na otvorenom, u perivoju samostana, što je bilo optimalno za primjenu svih aktualnih epidemioloških mjera, a iz istoga razloga nije održana tradicionalna procesija i zajednička završna molitva u crkvi pred kipom Gospe od anđela, već je na kaju mise vjernicima preporučeno da se idu individualno pomoliti, uz poštivanje svih potrebnih mjera predostrožnosti.

Uvodni pozdrav predslavitelju, koncelebrantima te svima okupljenima na početku je uputio fra Darko Tepert. Mons. Uzinić je, zahvaljujući pazinskim franjevcima na pozivu, ujedno uputio pozdrav i zahvalu mons. dr. Draženu Kutleši, koji je nedavnim imenovanjem, podsjetio je predslavitelj, postao i njegov nadbiskup. Mons. Uzinić je izrazio

radost zbog velikog broja okupljenih vjernika, napose mladih obitelji. Poždravio je i sve one koji su tu misu pratili putem facebook prijenosa, što je kod pazinskih fratara od početka pandemije postala uobičajena praksa.

Predvoditelj je nadalje naglasio da u to misno slavlje uključuje sve okupljene, sve molitve koje su vjernici za tu prigodu napisali i položili pred kip Majke Božje, kao i za sve one koje su ostale u srcima, a napose je istaknuo, kako je rekao, jednu važnu nakanu, molitvu za svog novog nadbiskupa mons. Dražena Kutlešu te za papu Franju. Podsjetio je na važnost molitve za pokojne te kako je i za njih moguće namijeniti Porcijunkulski oprost.

Mons. Uzinić je na početku homilije, citiravši franjevačke izvore, podsjetio da je sv. Franjo, nakon što je popravio crkvu sv. Damjana preselio na drugo mjesto koje se zove Porcijunkula“, gdje se „nalazila crkva Blažene Djevice Majke Božje koja je davno sagrađena“ i koja „je bila napuštena i nitko se za nju nije

brinuo“ te je, „budući da je upravo izgarao od pobožnosti prema dobroj Majci počeo ... ondje trajno boraviti.“ U toj je crkvi, koja je bila posvećena blaženoj Djevici Mariji koju danas slavimo kao Gospu od anđela, čuo evanđelje o poslanju dvanaestorice i tumačenje „da Kristovi učenici ne smiju imati ni zlata, ni srebra, ni obuće ... ni dviju tunika, nego da propovijedaju kraljevstvo Božje i pokoru“. U toj istoj crkvi je „u Duhu Božjem uskliknuo: ‘Ovo je ono što hoću, ovo je ono što tražim, ovo želim cijelim srcem izvršiti’“, a onda je to počeo i činiti. Čitamo: „Odmah je s nogu izuo obuću, iz ruku je odbacio štap, zadovoljio se samo jednom tunikom, kožni remen zamijenio je konopčićem“, da bi nakon toga, jer on „nije htio biti gluhi slušać evanđelja, nego je sve što je čuo, hvalevrijedno upamtio i marljivo nastojao ispuniti“, „s najvećim poštovanjem i posebnom pomnjom želio izvršiti i sve ostalo što je čuo“, citirao je mons. Uzinić.

Ovih nekoliko ulomaka mogu nam pomoći shvatiti važnost današ-

njeg blagdana Gospe od anđela koji se nalazi u samim temeljima franjevačkog reda i karizme, nastavio je propovjednik. Dodatnu važnost i značenje blagdan Gospe od anđela dobio je i zbog tzv. porcijunkulskog oprost kojega je, uz ovaj blagdan, sv. Franjo izmolio od pape Honorija III. i svečano objavio vjernicima riječima: „Sve vas želim poslati u raj.“, citirao je mons. Uzinić poznatu svečevu rečenicu te naglasio da tim riječima sv. Franjo nije izrazio svoju volju, nego Božju volju.

Dok se čovjeku može dogoditi da odustane od Boga, Bog nikad ne odustaje od svoje želje da nam daruje raj. On od nas nikad ne odustaje nego traži uvjek nove načine kako bi nam omogućio i pomogao da to što za nas želi, za što nas je stvorio, možemo postići. Porcijunkulski oprost, kao i drugi oprosti koje nam Crkva daje u različitim prigodama i pod određenim uvjetima, samo su jedno od sredstava kojima se Bog služi da bi nas oslobođio od svega onoga što se u nama nataložilo i što nas prijeći da bismo mogli biti dionici raja, podsjetio je mons. Uzinić. Bog je dao Crkvi i tu mogućnost, kao što joj je dao i druge puno važnije darove, da bi po tim darovima, a i sama Crkva je takav dar, čovjek postigao ono što On sam želi za nas. A On sam želi da budemo spašeni, da budemo sretni, da budemo u raju. On želi da budu spašeni svi ljudi. Da nas spasi, da budemo dionici raja, Bog nam je poslao svoga Sina rođenog od žene. Ta žena je Marija koju danas slavimo kao Gospu od anđela. I učinio nas je svojim sinovima i kćerima, a time i baštinicima raja, rekao je mons. Uzinić.

Današnji evanđeoski ulomak nas je upoznao s trenutkom u kojem se to dogodilo, riječ je o poznatom ulomku iz Lukinog evanđelja koji govori o Isusovom začeću u Mariji i u našem svijetu. Bog se susreće s jednom od nas, s Marijom, a u Mariji i po Mariji i sa svima nama, nastavio je propovjednik razlamajući Riječ. Anđeo joj kaže: "Zdravo milosti puna! Gospodin s tobom!" I dok je ona još bila zbunjena načinom tog pozdrava, izlaže joj Božji plan i čeka njezin pristanak. Današnje se evanđelje ovdje zaustavilo. Nije nam prenijelo Marijin odgovor. Nije to slučajno. Danas se ne očekuje Marijin odgovor. Marija je odgovorila. Danas se očekuje naš odgovor, naglasio je mons. Uzinić. Zanimljiv je komentar Marijinog odgovora pape Franje koji nam, u duhu sv. Franje koji je „u Duhu Božjem uskliknuo: 'Ovo je ono što hoću, ovo je ono što tražim, ovo želim cijelim srcem izvršiti'“, Mariju još više ističe kao primjer. On kaže: "Marija je na Božju ponudu odgovorila: 'Evo službenice Gospodnje,' ne kaže: 'Ma dobro, ovog puta ču učiniti kako Bog hoće, stavit' ču mu se na raspolaganje, a kasnije ču vidjeti' Ne. Njezin 'da' je potpun, cjelovit, za cijeli život, bezuvjetno. I kao što je 'ne' na početku zatvorio prolaz čovjeka prema Bogu, tako je Marijin 'da' otvorio put Boga među nas“, citirao je mons. Uzinić.

Osim što nam je primjer, Marija nam je i zagovornica, zato joj se molimo. Bilo bi dobro da se naša molitva danas ne zaustavi tek na našoj svakodnevici i onim običnim željama i potrebama nas i naših bližnjih, svijeta i vremena u kojem živimo, već da se izdigne iznad, da danas imamo, kao i sv. Franjo, pred očima raj i za sebe i za druge, one koji su nam povjereni, a što u molitvi uključuje i naše pokojne, podsjetio je predslavitelj okupljene vjernike te ih potaknuo da onda to postane i molitva za njezin zagovor u otkrivanju Boga koji nas je stvorio i otkupio za nebo, Boga koji ne želi našu nesreću, nego želi našu istinsku sreću, radost u punom smislu te riječi; Boga kojemu se stoga isplati potpuno vjerovati i rastvoriti mu vrata svoga srca i svoga života te učiniti to ne samo jednom, nego za stalno, zauvijek, stavljajući mu sebe i svoj život na raspolaganje u onom pozivu u poslanju koje nam je namijenio.

Pri kraju misnog slavlja Fra Darko Tepert je izrazio zahvalnost Bogu što je bilo moguće dostoјno trodnevnicom i na sam blagdan slaviti Gospu od anđela, zahvalio je predslavitelju na upućenim riječima, podsjetio je da je blagdan Gospe od anđela, kojeg u Pazinu nazivaju još i „Rim“, ujedno i blagdan grada Pazina te izrazio radost što je tom misnom slavlju nazočio i građačelnik Pazina Renato Krulčić. Zahvalio je Župnom zboru sv. Mihovila iz Žminja koji je animirao misno slavlje, svećenicima koji su isповijedali te svima koji su na bilo koji način pomogli u realizaciji toga slavlja.

Trodnevnu duhovnu obnovu, od četvrtka, 30. srpnja do subote, 1. kolovoza predvodio je fra Darko Tepert, a jutarnje misno slavlje na sam blagdan predslavio je fra Siniša Pucić, mladomisnik, član Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda koji je rodom iz središnje Istre.

Osim svih dana trodnevnice, na sam dan Gospe od anđela, u nedjelju, mogućnost za ispjovjed započela je već u 6 sati ujutro i trajala cijeli dan, i mnogi su vjernici kroz te dane pristupili sakramantu pomirenja.

(Tekst i foto: G. Krizman)

Gospa od Drena u Šumberu

Blagdan Gospe Snježne, 5. kolovoza, na osobit je način proslavljen u Šumberu gdje se u crkvici okruženoj šumom časti Gospa od Drena. Ove je godine proslava bila posebna jer su se molitveni program i Euharistija održavali na prostoru ispred mrtvačnice u veličanstvenom okruženju koje priliči liturgijskom slavlju. Već od 9:00 h ujutro počeli su pristizati hodočasnici-pješaci. Među prvima stigla je skupina iz Kršana i Čepića, predvođena svojim župnikom vlč. Josipom Petehom. Štovanje prema Gosi od Drena svojim su pješaćenjem upriličili hodočasnici iz Labina te skupina hodočasnika iz Pićna, koja je imala najzahtjevniji hod i najdužu tradiciju pješaćenja u ovo svetište. U 10:00 h započela je molitva Svete krunice s razmatranjima koju je predvodio župnik vlč. Mirko Vukšić. Za to se vrijeme hodočasnicima pružila prilika za svetu isповijed jer se više svećenika stavilo na raspolaganje. Procesijom s kipom Gospa od Drena započelo je misno slavlje koje je predvodio vlč. Blaž Bošnjaković, a u koncelebraciji su sudjelovali svećenici Labinskoga i drugih dekanata.

Na početku je predvodnik slavlja izrazio oduševljenje prostorom na kojem se sveta misa održava. U propovijedi se osvrnuo na korijene blagdana koji slavimo pa je rekao: „Efeški je sabor bio 431. god., na kojemu je donesena dogma da je Marija - Bogorodica, tj. da je rodila ne samo čovjeka nego i Boga. Za to su se vodile velike verbalne bitke jer je trebalo sve to razjasniti. U čast te dogme papa Siksto III. odlučio je u Rimu sagraditi crkvu Bogorodići. Dotadasu javne zgrade, tržnice, sudnice preuređivali u crkve. Kaže legenda da je Papa tražio mjesto gdje bi sagradio crkvu, a 5. kolovoza u Rimu je pao snijeg na brdu Eskvilino. On je to shvatio kao znak s Neba da upravo na tom mjestu sagradi crkvu, a njena je gradnja

dovršena za vrijeme pape Liberija i nazvana je Sveta Marija Velika. Po tom događaju, da je u kolovozu pao snijeg, ustanovljen je blagdan Gospe Snježne.

Oko 1400. god. u Šumberu se jednoj pastirici u krošnji drena ukazala Majka Božja koja joj je rekla da se na tom mjestu izgradi crkva. Prvotna je crkvica bila manja, a nakon II. svjetskog rata originalni je dren izguljen i bačen. Šumberci su ostali vjerni onome što su naslijedili pa su posadili dvije mladice drena na istom mjestu gdje je bio original. Ova je crkva bila posvećena Gosi Snježnoj 1440. god.

Božja poruka nama danas jest da će nas Bog ispuniti mirom i dati nam ono što nam doista treba. Važno je biti neporočan pred Bogom, dobro je biti neporočan i pred ljudima, ali pred njima se znamo pretvarati. Gospa je ista i ovdje u Šumberu, i u Lurd... Prije koronavirusa govorili smo kako nemamo vremena ni za misu jer moramo ovo i ono, turistima smo dopuštali sve što im pada na pamet, propuštali smo misu zbog zabava i utakmica. Sada svatko svakome postaje prijetnja, neprijatelj i neugoda. Kroz bol, nerazumijevanje

i nevjeru onoga što se zbiva i što će se zbiti, Bog progovara. On čisti naše nečiste odnose, razdvaja ono što je nepotrebno i sastavlja ono što je potrebno, a to su naše obitelji. Nudi nam da razvijamo bolje odnose. Čujmo taj glas, ne plačimo za prošlim odnosima jer se neće vratiti, nego stvarajmo nove, nadahnute vjerom i Božjom riječju.

Danas slavimo i Dan domovinske zahvalnosti. Molimo za svoju domovinu, volimo ju i gradimo, pjevajmo joj i molimo zagovor naše nebeske zaštitnice, Kraljice Hrvata. Svim živim braniteljima želimo i molimo mir u srcu, a pokojnim pokoj vječni neka im daruje Gospodin.“

Nakon svete mise kip Gospa od Drena u procesiji je vraćen u crkvu. Hodočasnici su imali priliku iznijeti svoje molitve prošnje i zahvale Majci Božjoj, a na obližnjoj livadi i oko crkve gdje su bila parkirana vozila održala se akcija MIVA. Vlč. Blaž Bošnjaković blagoslovio je vozila i sav prilog koji je prikupljen tom prilikom bit će uplaćen za nabavku nužno potrebnih misijskih vozila za naše misionare diljem svijeta. (LB)

25. OBLJETNICA „OLUJE“

KNIN Na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, Dan hrvatskih branitelja, 25. obljetnicu vojno-redarstvene operacije „Oluja“ i blagdan zaštitnice Vojnog ordinarijata Gospe velikoga hrvatskog krsnog zavjeta, u srijedu, 5. kolovoza svečanu misu u crkvi Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta u Kninu predvodio je splitsko-makarski nadbiskup i metropolit Marin Barišić. Koncelebrirali su predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Želimir Puljić, šibenski biskup Tomislav Rogić, vojni biskup Jure Bogdan, hvarski biskup i imenovani mostarsko-duvanjski biskup Petar Palić, umirovljeni šibenski biskup Ante Ivas, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Marko Mrše, gvardijan i župnik u Kninu fra Josip Gotovac te brojni svećenici.

U homiliji je nadbiskup istaknuo da je ovaj dan bogat memorijom, bremenit i svečan. Ovaj dan, na svoj način, nadilazi svoje naslove jer u sebi nosi našu duboku želju i trajno stremljenje „za krst časni i slobodu zlatnu“ te nas, istovremeno, otvara budućnosti.

„Povjesna memorija nas podsjeća na naše pretke, djedove i bake, očeve i majke, koji su se susreli s Radosnom vijeću slobode i nade sklapajući svoj krsni savez vjernosti Bogu u Katoličkoj Crkvi. Krsni savez pratio ih je stoljećima, dobro svjesni da su za slobodu ne samo rođeni, nego kršteni i oslobođeni. Urođeni milosni krsni gen slobode i nade svjedočili su i prenosili novim naraštajima. Bilo je tu ljeto i zima, ali uvijek i iznova nada je budiла nova proljeća. Kršćanska nada, ovom urođenom milosnom genu ne

dopušta da mutira u ravnodušnost i beznade. Zato s ponosom slavimo Dan ostvarenih snova prošlih naraštaja, zahvalni našim hrabrim braniteljima koji su za slobodu svoje Domovine sve dali. I život svoj! Naše zahvalno sjećanje, kulturna je stečevina civiliziranih naroda, a ponos i slavlje obogaćuje i čini kreativnim naše svakodnevље. Ovo naše sjećanje uključujemo u veliku i jedinstvenu memoriju – spomen čin Kristove žrtve ljubavi, koja u sebi obuhvaća čitavu povijest i našu nadu do ostvarenja punine života. U Kristovoj žrtvi ljubavi danas se spominjemo naših branitelja, svih žrtava iz ljubavi za slobodu, svih nevinih žrtava rata na svim stranama, kao i onih koji su tragične žrtve bez pravog razloga – zbog zlih namjera“, istaknuo je mons. Barišić.

Osvrnuvši se na prvo čitanje u kojemu prorok Mihej govori o Abrahamovu potomstvu, o Izraelu koji se sjeća svoga izlaska iz egipatskog ropstva, a Izrael je u opasnosti da postane „šikarje usred voćnjaka“, nadbiskup Barišić istaknuo je da za život zajednice nisu dovoljna samo materijalna sredstva te da je kruh potreban svima, ali za život nije dovoljan.

„Uz kruh, materijalna sredstva, još više potrebne su nam duhovno-moralne vrednote, smisao života, potrebna nam je riječ Božja. Njegova životvorna riječ rađa i hrani slobodu, daje nadu, dostojanstvo osobe, obranu života, odgaja za solidarnost, daruje mir i pomirenje, svijest da smo sinovi i kćeri Oca nebeskoga, a međusobno braća i sestre. Danas, na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, pitamo se koliko ovih kultura i plodova raste na poljima našeg društva, na našim njivama obitelji i u našim vrtovima osobnog života u Lijepoj našoj? Uza sve europske fondove i rast bruto društvenog proizvoda, veću zaposlenost i primanja, stručnost i teh-

ničke mogućnosti, uza sve reforme, sve to još nije dovoljno za izbjegavanje opasnosti šikarja usred voćnjaka. Sve to, kao i nove reforme, malo znaće ako je čovjek sveden samo na dimenziju kruha i ako ostaje stari čovjek: nepošten, sebičan i nemoralan... Sigurno nam je svima stalno da Lijepa Naša izbjegne opasnost raznih oblika korova i šikarja te da naše društvo bude prepoznatljivo u proročkoj slici voćnjaka“, poručio je nadbiskup Barišić.

Splitsko-makarski nadbiskup upozorio je pri tome na zabrinjavajuće pojave korova i šikarja u Lijepoj Našoj: odnos broja rođenih i umrlih; starost stanovništva; napuštanje i odlazak mlađih i obitelji u druge sredine; nezaposlenost i nedovoljna primanja; nepravde i pojave kriminala; neobrađena, zapuštena i šikarjem obrasla polja, pusta sela i sve manje mlađih obitelji; podjele, sebičnost i svađe; urušeni domovi i krovovi, a korov i šikarje izrastaju i na ognjištima.

„Želim danas među tim pojavnama spomenuti u šikarje obrasle

domove i ognjišta izbjeglih građana Hrvatske, srpske nacionalnosti, koji su prije svega žrtve velike, megalomanske i osvajačke politike, koja je njihove domove – voćnjake, pretvorila u ružno i pusto šikarje. Rat je poguba ljudske naravi. U ratu svi gubimo jer rat nikome nije brat. Bilo bi mi draga da se svi oni vrate na svoja ognjišta i u svoju domovinu Hrvatsku te svojim radom i poštenjem zajedničku Lijepu Našu izgradimo još ljepšom. Na tom putu svima nam je potrebna istina, mir i pomirenje. Potrebno nam je svima obraćenje: vjernosti Bogu i ljubavi prema svakom čovjeku. Svi jest da smo sinovi i kćeri zajedničkog nebeskog Oca i da smo braća i sestre, jedini je siguran put krčenja šikarja i izgradnje Lijepe Naše“, poručio je nadbiskup Barišić.

Govoreći kako Bog Otac – otac svih ljudi, u svojoj neizrecivoj ljubavi nikoga ne mrzi i ne odobrava mržnju, nadbiskup je pojasnio da reči: „Oče naš“, znači priznati i prihvatići sve ljude svojom braćom i sestrama. „Svi jest da smo njegovi sinovi i kćeri temelj je naše uspješne

pretvorbe šikarja u voćnjak društva Lijepe Naše. Osobna i kolektivna memorija, kao i iskustvo podsjećaju nas da je opasno zanijekati Boga Oca ili ga zamijeniti nekim 'horizontalnim očinstvom': idolom, nacionalizmom, ideologijom... Sačuvao nas Gospodin od takvih prošlih ponavljanja i oslobodio nas od svih sličnih novih pokušaja šikarja! Zato, pitanje za nas kršćane, za našu budućnost: Kakav je odnos kruha i riječi Božje u našem osobnom životu i u našim društvenim ulogama? Što i koliko nam znači Isus Krist? Poznajem li Ga i razgovaram li s Njime? Ili, poznajem Ga, ali ne razgovaramo? Ili, niti Ga poznam, niti razgovaramo? Jesmo li Njega odstranili iz svog osobnog i društvenog života, poput Velikog inkvizitora koji mu reče: 'Što si opet došao? Smetaš nam! Ono što si imao reći, ti si rekao! Ono što si imao učiniti, ti si učinio! Sada smo mi koji odlučujemo i vladamo, s Tobom, ali bez Tebe!', potaknuo je na razmišljanje mons. Barišić.

Splitsko-makarski nadbiskup poručio je da Boga „ne možemo i ne smijemo protjerati iz svoga života i društvenih odnosa bez teških

posljedica za nas i naše društvo“. „Isus Krist mijenja i gradi odnose među nama kao i naš odnos prema kruhu – sredstvima za život: čini nas socijalno osjetljivima, pravičnima i požrtvovnima. U svjetlu Božje riječi problem nedostatka kruha postaje problem svih nas, a ne samo onih koji oskudijevaju. Štoviše, Gospodin ono malo što imamo umnaža da svima bude dosta. Pored tržišnih cijena zarade i zasluga, riječ Božja u naše odnose unosi besplatnost, sebedarnu ljubav, unosi istinu i pravdu, poštenje i solidarnost, mir i pomirenje. Primjer takve ljubavi su naši branitelji koji su za nas darovali svoj život. Svatko od nas i svi zajedno, u svojim ulogama, pozvani smo vjerovati i graditi voćnjak – bolje društvo Lijepe Naše. Je li to moguće? Biološki gen kao i onaj milosni – krsni, gen kršćanske nade, ne daju mesta beznađu i ravnodušnosti. Proroštvo voćnjaka traži zajedništvo s Bogom Ocem i naše međusobno. Traži obiteljske odnose, jer onaj koji sluša riječ Božju i vrši volju Očeva postaje brat, sestra i majka Sinu Božjemu“, rekao je mons. Barišić. Slaveći važne događaje na putu naše slobode, nadbiskup Barišić poz-

zvao je da „budemo ne samo dobri učenici memorije prošlosti, nego njenom snagom i mudrošću, postanimo još bolji radnici i suradnici budućnosti naše Domovine“.

Na početku euharistije riječi pozdrava i dobrodošlice uputio je biskup Rogić, a u ime Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja i franjevačkog samostana sv. Ante u Kninu čestitku za Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, na kraju mise izrekao je provincial fra Marko Mrše, potaknuvši na molitvu i ljubav prema domovini.

Na misi su, slavljenoj uz pridržavanje epidemioloških mjera, bili visoki predstavnici vlasti predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković, predsjednik Hrvatskog sabora Gordan Jandroković, članovi Vlade Republike Hrvatske, načelnik Glavnog stožera Oružanih snaga Robert Hranj, glavni ravnatelj policije Nikola Milina, djelatni i umirovljeni generali, zastupnici u Hrvatskom saboru, župani hrvatskih županija, gradonačelnici i načelnici općina na čelu s gradonačelnikom grada Knina Markom Jelićem. Pjevala je Klapa Hrvatske ratne mornarice „Sv. Juraj“. (IKA)

Mons. Dražen Kutleša predvodio misu za branitelje u Prisoju

Na groblju Glavičice, u Župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Prisoju u Općini Tomislavgrad, u subotu 8. kolovoza slavljenja je misa za sve poginule hrvatske branitelje u Prvome i Drugom svjetskom ratu i poraču te u Domovinskom ratu.

Dogovoren je za buduće da se ova misa uvijek slavi u suboto uoči Velike Gospe. Misu je predvodio novi splitsko-makarski nadbiskup koadjutor Dražen Kutleša, koji je rodom iz ovoga kraja.

Koncelebrirali su župnik don Ivan Bebek, don Mate Šola, don Lovre Šola, don Mihovil Zrno i don Ante Kutleša koji je propovijedao pod misom. Liturgijsko pjevanje je animirao mješoviti zbor Regina Coeli.

Pored spomenika poginulim braniteljima je položeno cvijeće i upaljene svijeće, a nadbiskup je izmolio odrješenje za njih. Misom i molitvom zahvaljujemo svim braniteljima koji su nesebično dali svoj život da možemo imati ono što danas imamo.

MOLITVA ZA POKOJNE BRANITELJE

Nebeski Oče, od Tebe dolazi nas život i Tebi se svatko vraća. Dao si nam taj boravak na zemlji kako bismo se pripremili na sudjelovanje u Tvojoj vječnoj ljubavi. Ne koristimo uvijek dobro ovo vrijeme, i neki, nažalost, odbijaju Tvoje prijateljstvo. Drugi, pak, žele biti s Tobom, tražeći istinu, pravednost i dobrotu, no, ljudska slabost zamračuje čistoću duše. Zato nakon smrti trebaju najprije proći kroz čišćenje, kako bi se konačno mogli susresti s Tobom, licem u lice.

Molimo Te za sve naše pokojne branitelje, poginule iz I svjetskog rata, II svjetskog rata i porača i Domovinskog rata, koji trpe u čistilištu, prepoznavajući jasno u svjetlu Tvoje ljubavi vlastitu nesreću, propuste i grijehu zemaljskog života. Oče milosrđa, osloboди od trpljenja one za koje je Tvoj ljubljeni Sin prolio svoju Predragocjenu Krv. Znamo da prazna riječ ili mnoštvo riječi-ne mogu pomoći ni spasiti naše pokojne. Zato želimo, zajedno s Isusovom Krvljom, prikazati i svoju krv kao znak ljubavi i solidarnosti. Neka trud našega rada, vjernost Bogu, strpljivost u tr-

pljenju i uzajamna ljubav probijaju granicu smrti te pridonesu skorom i potpunom sjedinjenju naših pokojnih s Tobom.

Molimo prije svega za sve one kojima dugujemo posebnu zahvalnost, od kojih smo primili život, vjeru, mir, slobodu i druga dobročinstva. U svoje milosrđu, također, pogledaj na one kojih se nitko ne sjeti.

Amen.

(ika.hkm.hr)

Sveti Maksimilijan Kolbe – apostol Bezgrješne

Životni početci

Sveti Maksimilijan Kolbe rođio se 7. siječnja 1894. u mjestu Zdunska Wola u Poljskoj, kao sin pobožnih roditelja Julija Kolbea i Marije Dabrowske. Na krštenju je dobio ime Rajmund. Majka ga je opisala kao „živa dječaka, okretna i pomalo nestašna”, ali među njezinom djecom „kao najposlušnijega i najponiznjeg”.

Jednog mu je dana zbog neke laži majka rekla ove riječi: „Dječače moj, ako se ne promijeniš, ne znam što će jednog dana biti od tebe!” Te su ga majčine riječi tako potresle da je smjesta odjurio u obližnju crkvu te se pred Gospinim likom isplakao. Tada je doživio jedno mistično iskustvo u kojem mu je nebeska Majka pružila dvije krune: bijelu i crvenu, pozavši ga da jednu odabere. Mali je desetogodišnjak odabrao obje. One su nekom proročkom znakovitošću označavale njegovu budućnost: sveštost i mučeništvo.

Kad mu je bilo 13 godina, pristupio je manjoj braći konventualaca. Dobio je redovničko ime Maksimilijan. Godinu dana nakon polaganja zavjeta poslan je u Rim na Međunarodni serafski kolegij.

Boravak u Rimu bila je u životu sv. Maksimilijana Kolbea veoma važno i presudno razdoblje. Tada je pred njim jasno zasjao njegov životni ideal. On je već od djetinjstva nosio u sebi izrazitu i nježnu pobožnost prema Majci Božjoj Bezgrješnoj. U Rimu će se ta pobožnost samo još pojačati i produbiti te zadobiti posve konkretne oblike. Slobodni su zidari (masoni) u Rimu g. 1917. na jednome trgu napravili javnu demonstraciju u kojoj su se izrugivali vjeri. Govoreći o tom neukusnom događaju, mladi je Kolbe svojoj subraći rekao ovo: „Je li moguće da se naši neprijatelji mogu toliko zalagati te nas nadjačaju, dok mi ostajemo nepokretni, zadovoljavajući se najviše time da molimo ne poduzimajući nikakve akcije? Nemamo li, možda, snažnije oružje, zaštitu neba i Bezgrješne Djevice, pobjednice nad svim krivovjerjima?”

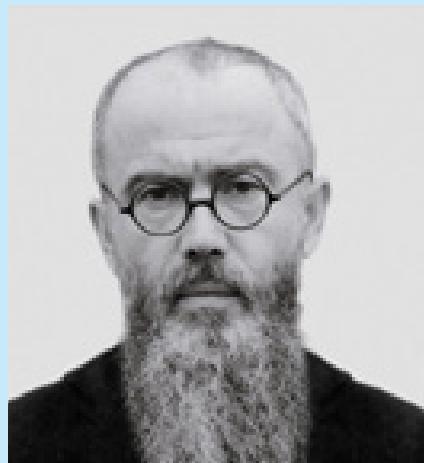
Mladi se Kolbe tada odmah dao na konkretnu akciju. Osnovao je 16. listopada 1917. uvečer Vojsku Marije Bezgrješne, u koju se kao prvi članovi učlaniše šestorica njegove subraće studenata, sa znanjem i odobrenjem njihova poglavara o. Stjepana Ignudija. Svrha je Vojske „raditi na obraćenju grješnika, krivovjeraca, raskolnika, nevjernika itd., a osobito slobodnih zidara, zatim vlastito posvećenje članova i svih drugih pod zaštitom BDM Bezgrješne i Posrednice milosti”. Vojska je Bezgrješne dobila konačno crkveno odobrenje u siječnju 1922., kad se Maksimilijan već nalazio u svojoj domovini Poljskoj.

Vrativši se g. 1919. po završenim naukama u Poljsku, Maksimilijan se svim silama dao na širenje Vojske Bezgrješne, želeći je proširiti po cijelome svijetu.

Osnivanje Grada Bezgrješne

Svetac je po cijelome svijetu želio osnivati „gradove Bezgrješne”, u kojima će se nalaziti redovnici konvencionalci, dobro organizirani, provideni tiskarom, koja će knjigama i časopisima pomoći ostvarivanje velikoga apostolskog programa. Za lagaju se oca Kolbea duguje Niepokalanow – koji je osnovao u studenome g. 1927. Taj se Gospin grad nalazi 40 km udaljen od Varšave.

Konvencionalac o. Antonio Ricciardi ovako opisuje Niepokalanow: „Grad Bezgrješne imao je svoju veliku izdavačku kuću, opremljenu svim modernim tipografskim, cinkografskim i fotografskim uređajima; imao je i svoje zgrade za stanovanje, svoje radionice za kovače, mehaničare, stolare, postolare, krojače, zidare; garaže za automobile, vagone, spremište za vatrogasce: tisuću radnika, sve samih redovnika. Zatim veliku kuhinju, pekaru, blagovaonicu, vlastitu električnu centralu. U njegovu razvoju ništa nije bilo bez reda. Postojao je odjel uprave i vođenja poslova, tipografski, tehnički, ekonomski, kućni i izdavački odjel. Dvije godine nakon osnutka Niepokalanow je imao dva probandata i dva novicijata za redov-

nike i svećenike pripravnike. *Vitez* (časopis) je imao stalnu nakladu od 750 000 primjeraka, a u izvanrednim izdanjima i milijun primjeraka. Uz to je bilo i 7 drugih periodičnih publikacija, svaka na desetke tisuća primjeraka, zatim manjih djela, pa onda Mali dnevnik u četvrt milijuna primjeraka, za koji je bio potreban rotacioni stroj vrijedan na milijune zloti. Sa svim tim otac je Kolbe mislio još i na radiopostaju, jedan zrakoplov, kako bi se distribucija dnevnika i drugoga tiska mogla što bolje izvršavati.”

Kraj sve te silne djelatnosti Kolbe je bio duboko uvjeren da se napredak Niepokalanowa ne može mjeriti po njegovim djelima, već po vjerno proživljavanoj duhovnosti pred očima Bezgrješne. Zato je svojoj subraći i suradnicima govorio: „Tražim da budete sveti. Svetost nije luksuz, već najjednostavnija dužnost. I nije teška... Sto više budemo sveti, to će uspješniji biti i naš apostolat. On mora biti iz obilja naše punine.”

Grad Bezgrješne o. Kolbe osnovao je i u Nagasakiju, u Japanu. Onamo je došao u travnju 1930. Grad se Bezgrješne na japanskom zove *Mugenai No Sono*. Kad se Kolbe s četiri subraća iskrcao u Nagasakiju, krenuli su prema mjesnoj katedrali. Došavši u dvorište nasuprot Katedrale, našli su ondje kip Bezgrješne. Izgledalo im je kao da ih ona očekuje. Otac Kolbe je usklknuo: „Ako smo našli nju, sve će biti dobro.”

Danas *Mugenai No Sono* ima domaće japanske svećenike, koji su svi

odgojeni u kolegijima konventionalskoga reda, a djeluju u više japanskih marijanskih središta.

Sveti Maksimilijan se g. 1936. definitivno vratio iz Japana u Niepokalanow u Poljsku te radio na što boljoj unutarnjoj i vanjskoj organizaciji prvoga grada Bezgrješne. Bilo je to njegovo zlatno doba. Porastao je i broj zvanja, a razni pothvati doživješe pravi procvat. No, revni je apostol Bezgrješne naslućivao blizinu katastrofe. Već 1. svibnja 1936. govorio je svojima: „Može doći vrijeme u kojem više neće biti s vama... Mogu doći progonstva i ratovi. Rat je bliže nego što se može i predvidjeti. Bezgrješna će to priupustiti sigurno zbog našeg dobra. Kad bukne rat, zajednica će se raspršiti. Ne smijemo se žalostiti, već se moramo čvrsto složiti s voljom Bezgrješne. Ako tako i bude, rastjerivanje nam neće biti na štetu, već će povećati našu svetost.”

Pozvan na mučeništvo

Otar Kolbe nije trebao dugo čekati da se sve to ispunji. Nijemci su 1. rujna 1939. umarširali u Poljsku s jedne, a Sovjeti s druge strane. Već 19. rujna 1939. Kolbe se našao u preventivnom logoru u Amlitzu, na poljsko-njemačkoj granici. Pušten na slobodu mogao se baš na blagdan Bezgrješne iste godine vratiti u svoj Niepokalanow. No, već je 17. veljače 1941. opet bio uhićen i odveden u zloglasni zatvor Pawiak u Varšavi. Ostavio je nedovršenu teološko-asketsku raspravu o Bezgrješnom začeću. Iz Pawiaka je 28. svibnja iste godine odведен u koncentracijski logor Auschwitz.

Došavši u Auschwitz, bio je lišen svoga redovničkoga, a obučen u logoraško odijelo, postavši jednostavno broj 16.670, s ostalim svećenicima opredijeljen za 17. blok prisilnih radnika. Bio je izložen strašnom šikaniranju koje je podnosio herojski strpljivo sa smiješkom na usnama. Kad mu je jednom natovarenu tretatom neki logoraš htio priteći upomoći malo olakšati breme, o. Kolbe mu je rekao: „Nemojte se izlagati i primiti zbog mene batine, meni pomaže Bezgrješna pa ču svoj teret nositi sam.” Jednom je drugom zgodom izjavio: „Za Isusa Krista spremam sam trpjeti još i više. Sa mnom je Bezgrješna, ona mi pomaže.”

Jednom je Poljaku logorašu u bloku u kojem se nalazio i sveti Maksimilijan uspjelo pobjeći. Za osvetu osuđeno je 10 drugih logoraša na strašnu smrt u bunkeru gladi. Jedan je od njih bio poljski podčasnik **Franjo Gajowniczek**, otac obitelji. Taj je zapatio: „Jadna moja ženo, jadna moja djeco!” Iz redova postrojenih logoraša pred zapovjedniku je izišao o. Kolbe i ponudio se u zamjenu umjesto nesretnoga oca obitelji. Zapovjednik ga je upitao: „Tko si ti?” Odgovor je glasio: „Katolički svećenik!” Zamjena je prihvaćena i o. Kolbe, mučenik vjere i ljubavi prema bližnjemu, pošao je s osuđenima u bunker gladi.

To mjesto strahote i zapomaganja pretvorilo se u kapelu, u kojoj se molilo i pjevalo. O. Kolbe bio je duša i pastir toga zbara. Osuđeni su okrijepljeni njegovim riječima i prisutnošću umirali spokojno. Zadnji je umro baš u predvečerje Velike Gospe o. Kolbe. Smiješći se i moleći Zdravomariju, pružio je svoju suhu i omršavjelu ruku za smrtonosnu injekciju, kojom su krvnici nastojali ubrzati smrt osuđenih, da na njihovo mjesto dovedu druge.

Poljski tumač u Auschwitzu Borowiec svjedoči kako je nakon smrtonosne injekcije izgledao o. Maksimilijan. „Pokazivao se kao da bi bio živ. Lice mu je bilo sjajno na neobičan način. Oči otvorene, široko usredotočene na jednu točku: čitav mu je lik bio kao u zanosu...” Bio je to njegov susret s Bezgrješnom, 14. kolovoza 1941. u predvečerje Velike Gospe. Sutradan mu je tijelo u krematoriju spaljeno.

Duhovna baština

Svi sačuvani spisi oca Maksimilijana, koji sadrže njegove dnevниke, članke, pisma, bilješke, konferencije, izdani su g. 1957. – 1964. u tri sveska u Niepokalanowu, a obuhvaćaju preko 2000 stranica. Glas se o oca Maksimilijanu veoma brzo proširio po svem svijetu pobuđujući posvuda poštovanje i udivljenje. Evo nekih časnih naslova kojima ga nazivaju: svetac Drugog svjetskog rata, sveti zatvorenik, svetac koncentracijskih logora, svetac tiska, radija, zrakoplovstva, napretka, zvijezda prvoga reda. I postupak je za njegovo proglašenje blaženim tekao veoma brzo. Završen

je u roku od 30 godina nakon njegove smrti. Svečanu je beatifikaciju ovog velikog sina Poljske obavio u bazilici svetog Petra 17. listopada 1971. papa Pavao VI. Prisutan je bio i Franjo Gajowniczek, koga je Papa kod prikazanja srdačno zagrio.

Da bi teološki opravdao svoj izrazito naglašeni marijanski ton duhovnosti, sv. Maksimilijan rekao je članovima svoga pokreta: „Ne bojte se da ćete previše ljubiti Bezgrješnu, jer nikada naša ljubav prema njoj neće dostići onu kojom ju je Isus ljubio, a naslijedovanje je Isusa naše posvećenje. Što više budemo pripadali Mariji, Bezgrješnoj, to ćemo bolje shvatiti i ljubiti Srce Isusovo, Boga Oca i Presveto Trojstvo.” Maksimilijana Kolbea proglašio je svetim 10. listopada 1982. papa Ivan Pavao II. Štuje se kao zaštitnik političkih i drugih zatvorenika, ovisnika o drogama, dobrovoljnih darivatelja krvi, obitelji, novinara, pokreta za život.

„Svaku ranu omotati u bijeli omot ljubavi“

Poruka o 73. obljetnici mučeništva bl. Miroslava Bulešića

1. Ovogodišnja se proslava blagdana rođenja i mučeništva bl. Miroslava Bulešića slavi sukladno epidemiološkim mogućnostima u Istri. U svibnju smo slavili 100. obljetnicu rođenja bl. Miroslava po našim župama, a 73. obljetnicu mučeništva obilježiti ćemo svečanim misnim slavljem u Svetvinčentu 24. kolovoza. Naš biskup Dražen Kutleša, pojavom COVID-a 19, povjerio je sve žitelji Istre zagovoru bl. Miroslava. Sve su ovo više nego dovoljni razlozi da i ove godine hodočastimo u Lanišće i Svetvinčenat.

2. Lik bl. Miroslava Bulešića sve se jasnije zrcali na duhovom licu naše mjesne Crkve koja iz dana u dan svoje duhovno naličje ocrtava njegovom duhovnošću. Kad se vjernički zagledamo u duhovni profil naše Porečke i Pulsko biskupije, u njoj vidimo upravo sve ono što je na najizvrsniji način živio naš Blaženik: euharistijsko zajedništvo, sakramentalno pomirenje u sv. ispovijedi, uzorno čašćenje Bl. Djevice Marije, evanđeosku ljubav prema najpotrebnijima, zajedništvo s rimskim biskupom, unaprijed oprštanje svima progoniteljima te traženje načina kako svaku ranu na ljudskom tijelu i duši – kako kaže naš Miro – „zamotati u bijeli omot ljubavi“.

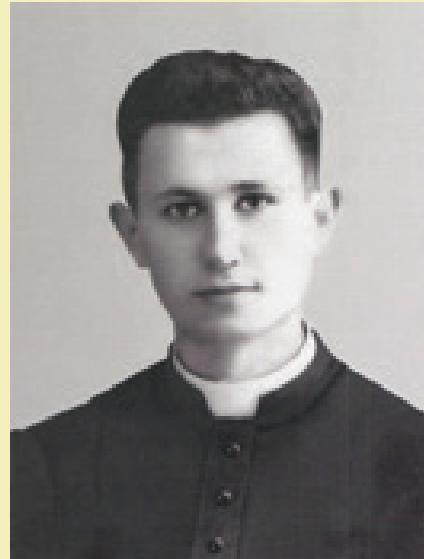
3. Mnogi su vjernici doživjeli bl. Miroslava kao „bijeli omot ljubavi“ koji ozdravlja ljudska tijela i duše, koji uslišava njihove vapaje i molbe. Imamo primjer jedne djevojčice koja se naglo razboljela. Njezinu obitelj obuzeli su tuga i strah. Pravovremena dijagnoza još je više obeshrabrla obitelj. Međutim, njezina se baka vratila s hodočašća bl. Miroslavu i počela se Njemu utjecati za zdravlje svoje unuke. Njezina unuka nije ništa znala o bl. Miroslavu, pa čak ni kako izgleda. Jednog dana, gledajući kako joj je baka tužna, reče unuka: „Bako, ne budi tužna, ja ću ozdraviti. Znaš da je kod mene bio

jedan mladi svećenik, imamo je oko glave svijetli krug i rekao mi je da ću ozdraviti.“ Tad je baka izvdala sličicu bl. Miroslava, a ona je rekla: „Da, taj je bio kod mene i on će mi pomoći.“ Danas je ta djevojčica dobro, ozdravila je, a njezina obitelj dala je podići kapelicu bl. Miroslava u znak zahvale. Puno je svjedočanstava ljudi koji su doživjeli uslišanje po zagovoru bl. Miroslava.

4. Bl. Miroslav živio je put svetosti prvotno u osobnom sakramentalnom zajedništvu s Bogom u ispovijedi, Euharistiji i molitvi. Svaku unutarnju i izvanjsku poteškoću iskomunicirao je s Bl. Djekicom Marijom; sve je njoj povjeravao te molio zagovor i prosvjetljenje. Gajio je snažan duhovni odnos prema Gospi i svako svoje razmatranje završavao je obraćanjem njoj, Isusovoj Majci i svojoj duhovnoj Majci.

5. U bijeli „omot ljubavi“ nastojao je zaviti svaku ljudsku ranu. Kao župnik u Baderni zauzimao se za potlačene, ožalošćene, kad je mogao, oslobođao utamničene. Na biciklu je išao kao živi štit ispred biskupa. Izlažući sebe, spašavao je druge. U svakom čovjeku, i u onom zalutalom i grešnom, gledao je sliku djeteta Božjeg. Pojedinci su se bili udaljili od Boga i Crkve, ali bl. Miroslav nastojao je i njima pomoći kad je trebalo. On nije mogao ostaviti čovjeka, bez obzira što je on ostavio Boga i Crkvu.

6. Bl. Miroslav nije svetost postigao mučeništvom. Svetost je pretvodila mučeništvu. Mučeništvo je za bl. Miroslava bilo najizvrsniji način proslave Boga. U mjesecu kolovozu obilježavamo mučeništvo bl. Miroslava, a možemo reći da sve druge mjesece obilježavamo svetost življenja bl. Miroslava. Svetost nije nešto što se improvizira, nije ni nešto što se prigodničarski živi, već je to trajni odnos s Bogom i u Bogu, koji započinje molitvom i ostvaruje se u svakidašnjem životu. Bl. Miro-

slav svakodnevno je u obvezama i kušnjama, radostima i žalostima, progonstvima i uspjesima otkrivaо što je volja Božja za njega. Tražeći volju Božju, molio je da ga Gospodin učini dostojnim mučeništva kako bi u času agonije, umiranja, mogao oprostiti svojim ubojicama. Najveća njegova duhovna ostavština jest poziv svima nama na oprost. On je u *Duhovnoj oporuci* napisao: „Moja osveta je oprost!“ Preduvjet svakom duhovnom i tjelesnom ozdravljenju jest oprost!

7. Ove godine, slaveći 100. obljetnicu rođenja i 73. obljetnicu mučeništva bl. Miroslava Bulešića, u vremenu pandemije COVID-a 19 i drugih osobnih poteškoća, molimo nadahnute i zagovor bl. Miroslava za naš svagdanji život. Molitva nam vraća optimizam i nadu za budućnost. Neka ovogodišnjoj proslavi bl. Miroslava Bulešića prethodi molitva po našim župama i zajednicama. U molitvi dogodit će se i čudo po zagovoru bl. Miroslava koje je potrebno da bude proglašen svetim. Neka nas sve zagovara bl. Miroslav i neka nam bude zagovornik u našim potrebama te čvrst oslonac u sakramentalnom zajedništvu s Bogom i duhovnom jedinstvu s Bl. Djekicom Marijom.

Ilijan Jakovljević, vicepostulator

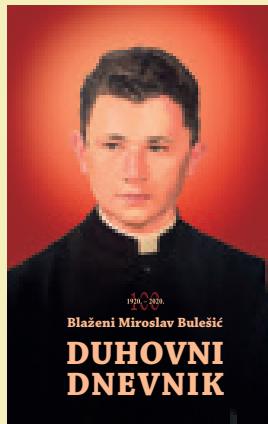
NOVO IZDANJE DUHOVNOGA DNEVNIKA BL. MIROSLAVA BULEŠIĆA

Poštovani štovatelji bl. Miroslava Bulešića, o 100. obljetnici rođenja bl. Miroslava Bulešića (1920. – 2020.) priređeno je dopunjeno izdanje njegova *Duhovnoga dnevnika* (prevedeni dijelovi koji su bili na francuskom i talijanskom jeziku). *Dnevnik* je obogaćen fotografijama, mnoge su od njih prvi put objavljene.

Zahvaljujući Porečkoj i Pulskoj biskupiji, *Dnevnik* je tiskan u više tisuća primjeraka kako bi bio što dostupniji svima koji ga žele nabaviti kod svojih župnika. Župnici *Duhovni dnevnik* mogu preuzeti po tiskarskoj cijeni u Biskupiji u Poreču. Također se *Dnevnik* može nabaviti i u knjižarama Josip Turčinović d. o. o. u Pazinu, Puli i Poreču.

Koja je važnost *Duhovnoga dnevnika* bl. Miroslava?

Duhovni dnevnik blaženoga Miroslava svima nama može biti „duhovni molitvenik“, da na ispravan način gledamo svoj kršćanski poziv: bilo kao vjernici laici ili kao Bogu posvećene osobe. Dok čitamo *Duhovni dnevnik*, na neki način i molimo jer razmišljamo ne samo o duhovnom životu blaženoga Miroslava nego nas ovo čitanje, moljenje, uvodi u naš duhovni život; stavlja nas na put rasta u vjeri. U liku

blaženoga Miroslava gledamo duhovni proces ostvarenja svećeničkog života koji krunu svoga poziva doživljava u mučeništvu. „Uz Tvoju milost, i ako me Ti učiniš dostoјnim, ne bojim se mučeništa, već ga žudim. Neka bude Tvoja volja.“ (*Duhovni dnevnik*, 22. 3. 1944.).

Vrijeme u kojem je djelovao blaženi Miroslav bilo je izuzetno teško: Drugi svjetski rat i poraće. Doživljavao je razne prijetnje, neugodnosti od strane vlasti. Na sve je odgovarao: „Moja osveta je oprost!“ (*Duhovni dnevnik*, 23. 4. 1945.). Nije dopustio da politička previranja dovedu u pitanje njegov duhovni i svećenički život. Želio je biti, što je i postao po sakramantu

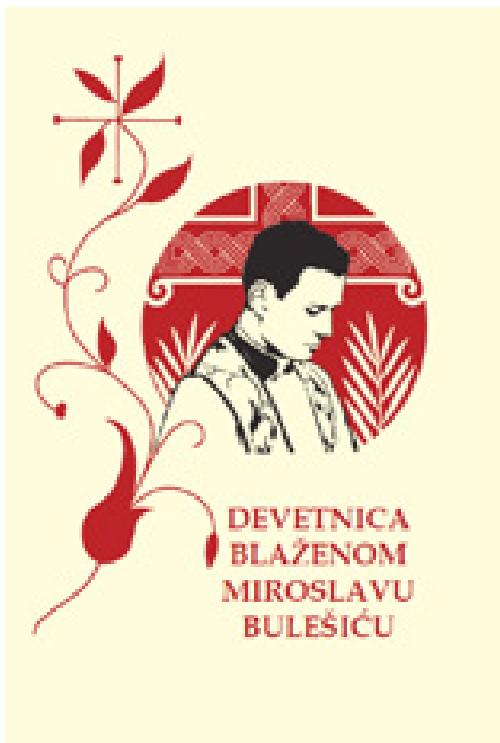
svetoga reda, *Alter Christus* (Drugi Krist). U potpunom suočavanju Isusu Kristu prihvaća progone, poniranja te iznad svega mučeništvu.

Neka vam ovaj *Duhovni dnevnik* – „molitvenik“ bude poticaj za duhovnu i kršćansku izgradnju. Ovo je bio put svetosti blaženoga Miroslava, neka i nama bude poticaj za vlastito posvećenje. Neka nas sve zagovara blaženi Miroslav i neka nam od Gospodina isprosi milost pravoga obraćenja –opроста.

Pobožnost bl. Miroslavu Bulešiću

Uoči proslave 73. obljetnice mučeništa bl. Miroslava Bulešića, a povodom 100. obljetnice njegova rođenja, sestre Službenice Euharistijskog Srca Isusova i Marijina OMNIA DEO su priredile Trodnevnicu i Devetnicu bl. Miroslavu. Razmatranja i molite su nastale na temelju Blaženikovih propovijedi i Duhovnog dnevnika. Cilj ove pobožnosti je što bolje upoznavanje Blaženika i širenje njegovog štovanja. Po zagovoru bl. Miroslava Bulešića neka Gospodin udijeli svoj blagoslov svima koji mu se budu utjecali i tražili njegovu pomoć i zagovor.

Trodnevnicu i Devetnicu možete pronaći na web-stranici Porečke i Puliske biskupije.

TRODNEVNICA BLAŽENOM
MIROSLAVU BULEŠIĆU

DUHOVNA PRIPREMA UOČI 73. OBLJETNICE SMRTI BL. MIROSLAVA

**BLAGDAN BLAŽENOG
MIROSLAVA BULEŠIĆA**
1920. - 2020.

100. OBLJETNICA ROĐENJA

LANIŠĆE, 23. 8. 2020.

SVEČANO MISNO SLAVLJE

U 18:00 (MISA PO STARINSKI - LANIŠKI)

**SVETVINČENAT,
24. 8. 2020.**

SVEČANO MISNO SLAVLJE

U 18:00 PREDVODI

MONS. MARIN BARIŠIĆ,
SPLITSKO - MAKARSKI
NADBISKUP,
S NAD/BISKUPIMA
RIJEČKE METROPOLIJE

MOJA OSVETA JE OPROST!

LANIŠĆE

DEVETNICA započinje 15. 8. u 18:30 h,
osim 15. i 16. 8. kada će pobožnost biti u
11:00 h

TRODNEVNICA

1. dan (20. 8.) - vlč. Bartoš Pavlik

17 h - Klanjanje i prilika za svetu isповijed
18 h - Sv. misa

2. dan (21. 8.) – vlč. Mladen Pranjić

17 h - Klanjanje i prilika za svetu isповijed
18 h - Sv. misa

3. dan (22. 8.)

18 h - svečana pjevana večernja molitva po
Laniški

blagoslov s Presvetim Oltarskim
Sakramentom.

24. 8. - Sv. misa u 10 h.

SVETVINČENAT

TRODNEVNICA

Petak 21.8. u 19 sati

Subota 22.8. u 19 sati

Nedjelja 23.8. u 11 sati

UNIŠTAVANJE HRVATSKE BAŠTINE U ISTRI ZA VRIJEME TALIJANSKE OKUPACIJE

Nakon 100 godina slovenskoj je manjini u Trstu vraćena zgrada Narodnoga doma, odnosno Hotela Balkan, koji su fašisti spalili 13. srpnja 1920. i potom nacionalizirali i odmah obnovili pretvorivši ga ponovno u hotel. Tom povijesnom činu prethodio je susret talijanskoga predsjednika Sergia Matarelea i slovenskoga predsjednika Boruta Pahora, koji su prije toga odali počast palim žrtvama u jami na Bazovici i dvojici ubijenih ondašnjih slovenskih i jednog hrvatskoga „terrorista“, čime je donekle okončana još jedna političko-imovinska rasprava između Slovenije i Italije. Ovom su prilikom dodijeljene i posebne talijansko-slovenske počasne nagrade poznatom slovenskom piscu iz Trsta, 106-godišnjaku Borisu Pahoru. Na komemoraciji je sudjelovao i tršćanski biskup Gianpaolo Crepaldi

U isto je vrijeme obilježena i 100. obljetnica paljenja Narodnoga doma i spaljivanja prve pučke knjižnice u Puli, čime su započeli fašistički progoni i etničko čišćenje Hrvata u Istri. Stipan Trogrlić osvrnuo se na otpor istarskoga svećenstva protiv vojne okupacije između 1918. i 1920. Akademik Josip Bratulić govorio je o važnosti uništenoga dragocjenog materijala. Pretpostavlja se da je spaljeno oko 7000 netalijanskih knjiga, a Dom je bio posve uništen.

Zauzimanjem Istre fašistička je organizacija odmah počela u korijenima uništavati hrvatski tisak. U noći između 31. listopada i 1. studenoga talijanski iridentisti i fašisti provalili su u tiskaru „Tiskovno društvo“, gdje se tiskao gospodarski tjednik „Pučki prijatelj“ i mjesecačnik „Razumni gospodar“ te kataličko-pedagoški list „Hrvatska škola“. Radnici su zaslugom novčane pomoći preplatnika uspjeli popraviti oštećene strojeve, pa je Pučki prijatelj nastavio izlaziti. To je naljutilo iridentističke i fašističke krugove te su 15. srpnja 1920. ponovno provalili i posve onesposobili tiskaru, a ravnatelja uhitili. On je prije toga spasio 3000 već uvezanih primjeraka molitvenika „K mladosti vječnoj“, koji su sastavili Jakov Cecinović i Božo Milanović, sakrivši čitavu nakladu kod obitelji i u susjedstvu.

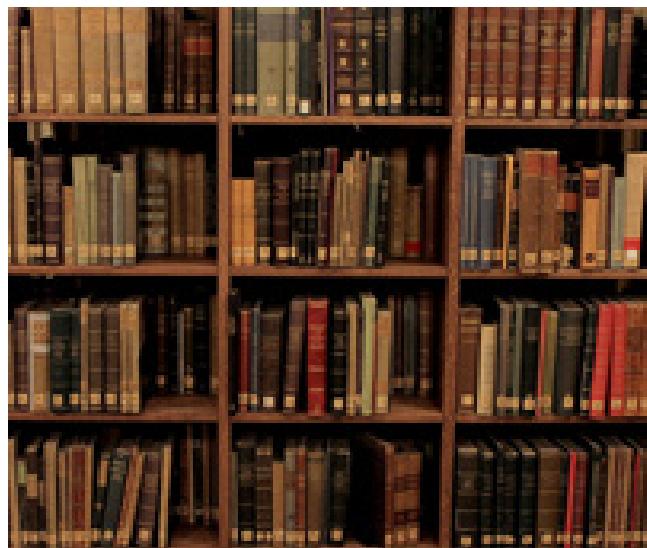
Tijekom talijanske okupacije od 1918. do 1943. brojne su knjižnice širom Istre doživjele sličnu dramatičnu sudbinu. Uništene su ne samo pučke knjižnice u Buzetu, Voloskom i Pazinu nego i knjige na hrvatskom jeziku po župnim i privatnim stanovima te brojni glagoljski i hrvatski natpisi. Osnivane su isključivo talijanske škole, a krajem Drugoga svjetskog rata većina je, posebno vrijednih, knjiga odnesena u

Italiju te se nakon rata počelo uz ne male političke teškoće osnivati nove knjižnice.

U hrvatskom dijelu Istre danas djeluju prema podatcima Istrapedije dvije samostalne javne knjižnice, obje u Puli: Sveučilišna knjižnica (osnovana 1949.) i Gradska knjižnica te čitaonica (osnovana 1957.). „Najveća je Sveučilišna knjižnica u Puli sa oko 300.000 sv., a najstarija očuvana knjižnica, koja djeluje neprekidno nalazi se u franjevačkom samostanu u Pazinu, utemeljena je po osnutku samostana 1481.; očuvano je oko 2.200 sv. knjiga, među kojima 4 inkunabule i 30 sv. iz XVI. st. Knjižnica franjevačkoga samostana u Rovinju osnovana je u XVIII. st., a ima oko 9000 sv. knjiga, od kojih 51 sv. iz XVI. st. Oko 2500 sv. starih knjiga iz nekadašnjega benediktinskoga samostana u Dajli, koji su 1948. ukinule državne vlasti, čuva se u Sveučilišnoj knjižnici u Puli i u knjižnici Pazinskoga kolegija.“

(Aldo Sinković)

Sveta misa na Brijunima

Na blagdan Preobraženja Gospodnjega, u vojarni „Peneda“ na Brijunima, služena je misno slavlje koje je predvodio porečki i pulski biskup u miru mons. Ivan Milovan u koncelebraciji s vlč. Vlatkom Rošićem, ravnateljem katoličke škole u Zenici i policijskim kapelanom don. Ivom Borićem.

Mons. Milovan, u svojoj kratkoj i nadahnutoj propovijedi prisjetio se oslobođilačke vojno-redarstvene operacije „Oluja“, te svih Hrvatskih branitelja i civila, stradalih u oslobođilačkom Domovinskom ratu. Također u svojoj homiliji, ohrabrio je okupljene djetalnike vojarne „Peneda“, predvođene zapovjednikom bjn. Marjanom Žagarom, da po današnjem blagdanu „Preobraženja Gospodnjega“ u ovoj jedinstvenoj prirodi koju im je podario dragi Bog – mogu sagledati svu ljepotu lica Božjega. (M. F.)

Akcija MIVA

Mjesec kolovoz odabran je u Labinskem dekanatu za provođenje akcije MIVA. Kako ove godine, zbog novonastale izvanredne situacije s koronavirusom, nije određen datum održavanja akcije MIVA, labinski su se svećenici dogovorili da organiziraju pomoći našim misionarima upravo u ovom ljetnom mjesecu. U nedjelju, 2. kolovoza akcija je provedena u župama Blaža Bošnjakovića koji je na kraju večernje svete mise blagoslovljao vozila. Na blagdan Gospe Snježne, 5. kolovoza, koja se na osobit način slavi u Šumberu hodočasnike da se svojim prilozima uključe i daju pomoći za nabavku nužno potrebnih misijskih vozila. Na kraju misnoga slavlja blagoslovljana su vozila, a hodočasnicima-pješacima i ključevi vozila. U obje je akcije prikupljeno 5.400,00 kn. (LB)

Sjećanje na prošlost

Djevojko, sreća je u tvojim rukama!

Da, tako se zvala knjižica koju smo dobile od misionara kad su bile misije u našoj župi. Bile smo mlade, ali dovoljno stare da nešto razumijemo. Današnja mladež živi sasvim drugačijim životom od nas nekada, i na selu i u gradu. Mi smo većinom živjele s roditeljima do vjenčanja, a nakon toga većinom nastavile život s mužem u njegovoj obitelji. Život nikada nije bio lak, a nije ni danas. Važno je znati da su neke stvari u životu ostale iste,

a to su vjera, Bog, sreća, hrabrost, razum, zdravlje, poniznost, ljubav, mir, poštovanje, strpljivost, i sve je to dar Božji. Za sve se to treba izboriti i biti sretan u malim stvarima. Poštovati svoj i tuđi život. Razmišljati i živjeti pozitivno, činiti dobra djela. Djevojka koja zna živjeti čistim životom, a to vrijedi i za mlađice, sigurno će pronaći svoju sreću i ostvariti sretnu obitelj, sretan brak, živjeti dug i sretan život. Puno toga proleti kroz život da i ne stigneš sve

pokupiti i odjednom smo u trećoj životnoj dobi. A sada nam preostaje da komuniciramo s Bogom u molitvi i molimo za sve potrebne, stare i mlade, zdrave i bolesne, za naše mlade obitelji da u poniznosti odgajaju svoju djecu i da znaju tražiti Božju pomoć u svakoj potrebi, da budu jaki u dobrim djelima. Dragi mladi, volimo vas! Oprostite nama starijima i neka ljubav i dobrota svijetom vlada.

Vjerna čitateljica M.Š.

KNJIGA O PULI „HAGIOPOLIS“

Za blagdan svetog Tome, zaštitnika Pule i Pulskog biskupije, izšla je zanimljiva knjiga pod naslovom „Hagiopolis“, autora Marijana Jelenića. „Hagiopolis“ znači sveti grad. Na 106 stranica simpatičnoga džepnog formata, u boji, s 27 ilustracija, govori se o gotovo nepoznatoj svetosti grada Pule u kojem je u prošlosti bilo 45 crkva i u kojoj je živjelo devetero svetaca i kandidata za oltar. Postavlja se pitanje koji se grad može nečim takvim pohvaliti.

U Puli su živjeli sveti German mučenik (+290.), sveti Maksimilijan nadbiskup (+348.), sveti Flor, biskup pustinjak (+7. st.), blaženi Oton, franjevac čudotvorac (+1241.), sveti Salamun, pustinjak (+1087.) i znamenite ličnosti u postupku za proglašenje svetima: redovnica službenica Božja Ana Tarsilla Osti (+1958.), apostol djece, mladih, radnika i mornara sl. Božji Egidije Bulešić (+1929.), liječnik sluga Božji dr. Marcello Labor (+1954.) i franjevac otac Kornelije Hrelja (+1963.). U Puli se ukazala i Majka Božja 1399. godine na mjestu gdje je danas crkva Gospa od Milosti, Misericordia. Čudesa su se zbila u pulskoj Areni kad je mučen sveti

German. Blaženi Oton bio je poznat čudotvorac. Sestri Ani Tarsilli Osti u pulskoj se Mornaričkoj bolnici ukazivalo Isus, sndeo čuvar, kao mističinja predvidjela je Drugi svjetski rat i druge događaje. U šijanskoj je crkvi 1848. čudesno ozdravila gospođa Maria Magno koja je 15 godina bila nepomična u krevetu i nakon ozdravljenja živjela još 38 godina. Poseban je naglasak u knjizi dan Tarsilli Osti. Ona je prva žena u povijesti Istre koja je ušla u postupak za proglašenje svetom. To je velika čast i priznanje svim ženama koje su živjele i žive u Istri. Jednako je naglašen i Egidije Bulešić, koji s 23 godine postiže svjetsku slavu, a uzor je mladima koji danas u potrošačkoj civilizaciji postaju „rudnik“ za eksploraciju. Župnik, vlc. Rikardo Lekaj, na misi je povodom blagdana Zaštitnika spomenuo knjigu. Kada se pročita knjiga, Pula se gleda posve drugačije. Budući da, nažalost, nije bilo prilike izručiti knjigu u Katedrali, autor je biskupu mons. Draženu Kutleši i gradonačelniku Pule g. Borisu Miletiću knjigu uručio privatno.

Reakcije su čitalaca veoma pozitivne. Ekonomistica Marica kaže: „Knjiga

je odličan duhovni vodič.“ Gospođica Kristina iz Zagreba: „Knjiga je savršena.“ A umirovljenik Ratimir: „Knjiga je veoma interesantna, svima je preporučam. Trebala bi ući u svaku istarsku kuću.“ Knjiga se može nabaviti po cijeni od 40,00 kuna u Vodnjanu i u knjižarama „Josip Turčinović“ u Puli, Pazinu i Poreču. (dm)

Započeo ciklus ljetnih misa u crkvici sv. Marine

U predvečerje 20. dana mjeseca srpnja, s početkom u 20:00 h, započele su ovogodišnje ljetne sv. mise u crkvici sv. Marine, u istoimenom naselju na jugu Labinštine.

Ovu crkvicu u srcu kampa obilježava jednostavnost arhitekture, kao i skromnost interijera, ali sve to ne umanjuje njenu popularnost u dijeljenju svetih sakramenata.

Tako je ovu večer Euharistiju slavilo više mladih obitelji s mnogobrojnom djecom. Sv. misu predvodio je župnik vlc. Blaž Bošnjaković. Na misi je prisustvovalo malobrojno domaće stanovništvo, uz mnoštvo djece sa svojim roditeljima pa je crkva vrvjela od mladosti i života.

Vokalno-glazbeni sastav Kerubini iz Raše svojim su nam anđeoskim glasovima uveličali slavljenje Gospodina.

I ove godine, kao i godina prije, slasnim delicijama počastio naš domaćin, kamp „Valamar“. Zahvale

isu posebno domaćici kampa, koja dnevno pazi na sakralni objekt, kao i direktoru kampa, koji sve to koordinira.

Crkvicu možete posjetiti i pomoliti se svakim danom od jutarnjih do večernjih sati, a svakoga se ponedjeljka u njoj slavi sv. misa s početkom u 20:00 h. Prilika je to za molitvu svima koji se toga dana nađu na obližnjim plažama, a htjeli bi ujedno zahvaliti Gospodinu na ljepoti života.

Naravno, mislim i na obližnje turiste koji se odmaraju u susjedstvu Sv. Marine. (EF)

KKC Čovjekov odgovor Bogu (6)

Sloboda i nužnost vjere

160 Da bi vjera bila ljudska, mora čovjek Bogu dragovoljno odgovoriti; „stoga se nikoga ne smije siliti da prihvati vjeru protiv volje; čin je vjere po samoj svojoj naravi dragovoljan“. „Bog doduše zove ljude da mu služe u duhu i istini, i zato ih taj poziv veže u savjesti, ali ih ne sili (...) To se najviše pokazalo u Isusu Kristu.“ Krist je zaista pozivao na vjeru i obraćenje, ali na to nije nipošto silio. „Dao je svjedočanstvo za istinu, ali je nije htio silom nametnuti onima koji su se protivili. Kraljevstvo njegovo (...) raste ljubavlju kojom Krist, na križu podignut, ljude privlači k sebi.“

1738 Sloboda se vježba u međuljudskim odnosima. Svaka ljudska osoba, stvorena na sliku Božju, ima naravno pravo biti od drugih priznata slobodnim i odgovornim bićem. Svi svakome duguju to poštovanje. Pravo na slobodu djelovanja zahtjev je neodvojiv od dobrostanstva ljudske osobe, naročito na području moralja i religije. To pravo mora biti građanski poznato i zaštićeno u granicama općega dobra i javnoga reda.

2106 „U vjerskoj stvari neka ne bude nitko primoran da radi protiv svoje savjesti ni sprečavan da, unutar dužnih granica, radi po svojoj savjesti, privatno ili javno, bilo sam bilo združen s drugima.“ Takvo se pravo temelji na samoj naravi ljudske osobe; njezinu dostojanstvu pristaje da slobodno prianja uz božansku istinu, koja nadilazi vremeniti poredak. Zato pravo na tu slobodu „ostaje i onima koji ne udovoljavaju obavezi da traže istinu i da uz nju prianjanju“.

616 „Ljubav do kraja“ (Iv 13,1) jest ono što Kristovoj žrtvi daje vrijednost otkupljenja i zadovoljštine. On nas je u žrtvi svoga života sve pozvao i ljubio. „Jer Ljubav nas Kristova obuzima kad promatramo

ovo: jedan za sve umrije, svi dakle i umriješe.“ (2 Kor 5,14) Nijedan čovjek, pa bio i najsvetiji, nije bio sposoban uzeti na sebe grijeha svih ljudi i prikazati se kao žrtva za sve. Prisutnost u Kristu božanske Osobe Sina, koja nadilazi i istodobno obuhvaća sve ljudske osobe, i koja Ga postavlja Glavom svega čovječanstva, čini mogućom njegovu otkupiteljsku žrtvu za sve.

161 Vjerovati u Isusa Krista i onoga koji ga je poslao radi našeg spasenja, nužno je da bismo se spasili. „Budući da je ‘bez vjere nemoguće omiljeti Bogu’ (Heb 11,6) i prispjeti k zajedništvu njegovih sinova, nitko se nikada bez nje ne može opravdati i nitko neće postići života vječnoga ako u njoj ne ‘ustraje do kraja.’ (Mt 10,22-24,13)

432 Ime Isusovo znači da je samo Ime Božje prisutno u osobi njegova Sina utjelovljenoga za opće i konačno Otkupljenje od grijeha. Jedino božansko ime donosi spasenje, a odsada ga mogu zazivati svi jer se, Utjelovljenjem, on ujedinio sa svim ljudima, tako da „nema ni u kome drugom spasenja; nema uistinu pod nebom drugog imena dana ljudima po kojem se možemo spasiti.“ (Dj 4,12)

1257 Sam Gospodin tvrdi kako je krštenje nužno za spasenje. Stoga je zapovjedio učenicima da naviještaju Evandelje i krste sve narode. Krštenje je nužno za spasenje onih kojima je Evandelje naviješteno te koji su imali mogućnost zatražiti sakrament. Crkva ne poznaje drugoga sredstva osim krštenja da zajamči ulazak u vječno blaženstvo; zbog toga pazi da ne zanemari poslanja što ga je primila od Gospodina, tj. da „iz vode i Duha nanovo rađa“ sve koji mogu biti kršteni. Bog je spasenje vezao uz sakrament krsta, ali on sam nije vezan svojim sakramentima.

KATEKIZAM KATOLIČKE CRKVE

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

846 „Izvan Crkve nema spasenja!“ Kako shvatiti tu tvrdnju koju su često opetovali crkveni oci? Iskazana pozitivno, znači da svako spasenje dolazi od Krista - Glave po Crkvi koja je njegovo Tijelo: „Oslanjajući se na Sveti pismo i Predaju, Sveti sabor uči da je putujuća Crkva potrebna za spasenje.

Jedino je, naime, Krist Posrednik i put spasenja prisutan među nama u svome tijelu, koje je Crkva; a nagašavajući izričito potrebu vjere i krštenja, on je potvrđio i potrebu Crkve, u koju ljudi ulaze po krštenju kao kroz vrata. Zato se ne bi mogli spasiti oni ljudi, iako im nije nepoznato da je od Boga po Isusu Kristu Katolička Crkva ustanovljena kao potrebna, koji ipak ne bi htjeli u nju ući ili pak u njoj ostati.“ (Lumen gentium 14)

Crkva svetog Bartola (Bartula) u Žminju

Sveti Bartol, jedan od dvanaestorice Isusovih apostola, rođen je u Kani Galilejskoj. Puni oblik njegova imena Bartolomej aramejskoga je podrijetla (Bar-Talmay), a znači sin Tolmejev (ili Talmajev). Filip ga je doveo Isusu i u nabrazanju Dvanaestorice uvijek je kod sinoptika naveden uz njega. U Ivanovu se pak evanđelju uz Filipa spominje Natanael. Očigledno se radi o istoj osobi čije puno ime glasi Natanael – Bartolomej (sin Tolmejev). Prema predaji nakon Gospodinova uzašašća propovijedao je Evanđelje u Indiji i u Armeniji podnio mučeništvo (živome oderana koža). Njegove su relikvije u VI. stoljeću prenesene na Zapad i danas se nalaze u Rimu, u svetištu svetoga Bartola, podignutom na otočiću usred rijeke Tibera.

Crkva sv. Bartola, apostola, u Žminju, na zapadnom ulazu u mjesto, na lokalitetu Malinica, datirana je u 16. stoljeće. U crkvi su dva oltara s drvenim retablima i kamenim menzama: glavnoga iz 1721. i menza pobočnoga oltara svete Agate iz 1725. godine. Na glavnom oltaru u središnjoj niši je kip titulara crkve sv. Bartola iz kraja 15. stoljeća. Konzervatorsko-restauratorski radovi na kipu obavljeni su po programu redovne djelatnosti financiranom od Ministarstva RH u restauratorskoj radionicici Juršići-Vodnjan, a trajali su od 2003. do 2006. godine, uz više vremenskih prekida. Voditelj radova bio je viši konzervator-restaurator Mario Miocić sa suradnicima. Kip svetoga Bartola u svom je dugom vijeku postojanja doživio mnogobrojne intervencije, a restauratori su ga nastojali vratiti u stanje najbliže izvornu izgledu. U desnoj šaci nekoć je držao dugačak nož, oruđe njegova mučeništva, a u lijevoj ruci kao na pladnju drži ukoričenu knjigu (Sveto pismo). Predrag Marković u knjizi *Kiparstvo 2* ovako opisuje žminjskoga Bartola: „Svetac

je odjeven u dugu, crvenu tuniku širokih rukava, jednolično izbradanu plitkim vertikalnim naborima te pripasanu u struku. Preko tunike je prebačen trakom obrubljen zlatnožuti plašt zakopčan ispod vrata (...). Na ovećoj glavi naglašenih jagodičnih kostiju ističe se kratka kovrčava brada i stilizirani spiralni uvojci kose koji se u dugim, usporedno naslaganim štapićastim pramenovima pružaju od tjemena prema licu formirajući krutu, poput kacige, oblikovanu frizuru.“

Uz sv. Bartola, u bočnim nišama, kipovi su sv. Petra i sv. Pavla, a na krilima slike evanđelista sv. Mateja i apostola Šimuna. U zaključku retabla, u prostoru između triju zabata (polukružnoga, trokutnog i segmentnog) postavljene su dvije slike s motivima sv. Jurja i sv. Martina koji daruje plašt prosjaku. Na retablu bočnoga oltara svete Agate, pored njezina kipa, smješteni su i kipovi sv. Lucije i nepoznate svetice.

Zadnja obnova crkve bila je 2014. godine kada je u potpunosti obnovljen krov crkve i obojana unutrašnjost, a ove su godine postavljene postaje Križnoga puta. Svetе se mise u crkvi slave dvaput godišnje – na Svetu Agatu (5. veljače) i Svetog Bartola (24. kolovoza),

a na Cvjetnicu procesija s blagoslovljjenim maslinovim grančicama kreće iz ove crkve do župne crkve sv. Mihovila.

Širom Istre poznata pučka fešta *Bartulja* nekad se slavila isključivo na dan svetoga Bartula, 24. kolovoza, nakon jutarnje mise u crkvici sv. Bartula, a *pokle je bi veli samanj*, kako svjedoči Nevenka Erman u svojim zapisima. Kasnije je taj *samanj* premješten na zadnju subotu u kolovozu, i tako ostaje do danas.

Inače u Istri je ukupno pet crkava posvećeno ovom apostolu: u Motovunu, Roču, Labinu, Tupljaku i ova predstavljena u Žminju, a od njih su dvije župne crkve – u Roču i Tupljaku.

Papa Franjo mladima u Međugorju:

Jedino Krist životu daje puni smisao

Snažne su riječi pune nade stigle na međunarodni molitveni susret mladih „Mladifest“, koji se održava u Međugorju od 1. do 6. kolovoza o temi, uzetoj iz Ivanova Evanđelja: „Dodite i vidjet ćete“ (Iv 1,39). Trenutak je to bogat molitvom, katehezom i bratskim susretom, čije mlade sudionike Papa poziva da „trče“ prema Isusu uz potporu Duha Svetoga; da Ga traže, da Mu se povjere i svjedoče.

Upoznati živoga Isusa Krista, posebno u euharistiji i pomirenju, u Međugorju, na vašem susretu, moguće je; tako vam pomaže otkriti drugačiji način življenja. Ne „kulturu privremenoga“, ne relativizam, nego istinite i sigurne odgovore – tim se riječima papa Franjo obratio mladima okupljenim u Međugorju, u poruci koju im je posao na hrvatskom jeziku. Riječi koje vas vode na susretu: „Dodite i vidjet ćete“ (Iv 1,39), koje je Isus uputio svojim učenicima, blagoslov su i za vas mlade – objasnio je Papa – jer Isus svoj pogled upire i prema vama, pozivajući vas da podlete i ostanete s Njim.

Biti s Gospodinom – napisao je Papa mladima – znači dati smisao životu, jer On sve stvari čini novi-

ma. Na susretu s Isusom postajemo nova osoba, i dobivamo poslanje da to iskustvo prenosimo drugima, ali uvijek pogleda uperenoga prema Njemu, Gospodinu.

Sveti je Otac stoga potaknuo mlade da pronađu, štoviše, da si uzmu vrijeme koje će provoditi s Isusom, da Mu idu u susret, da se povjere Njemu koji je „poznavatelj ljudskoga srca“; da se ispune njegovim Duhom i budu spremni za tu divnu pustolovinu u životu. Taj je festival prilika da „dodete“, odnosno da se tjelesno i duhovno krećete prema Isusu, i „vidite“, odnosno

doživite Gospodina, i zahvaljujući Njemu, vidite puni i konačni smisao našega postojanja.

Uzor kojim se treba oduševiti, koji Papa predlaže mladima, jest Marija koja je svojim ‘da’ postala sudionicom i riskirala, bez ikakvog drugog jamstva osim sigurnosti da je nositeljica obećanja. Njezino „Evo službenice Gospodnje“ (Lk 1, 38) – napisao je Papa – najljepši je primjer koji nam govori što se događa kada se čovjek, u svojoj slobodi, prepusti u Božje ruke.

Navodeći riječi iz apostolske budnice ‘Christus vivit’, Papa je istaknuo da je Marija Majka koja bdije nad nama, svojom djecom, koji kročimo kroz život često umorni, potrebiti, ali sa željom da se svjetlo nade ne ugasi. To je naša želja, da se svjetlo nade ne ugasi – napomenuo je papa Franjo te na kraju potaknuo mlade – Trčite privučeni tim toliko voljenim Licem kojemu se klanjam u svetoj euharistiji i prepoznajemo u tijelu brata koji trpi. Neka vas Duh Sveti potiče u toj utrci prema naprijed. Crkvi su potrebni vaš zanos, vaše intuicije, vaša vjera.

(Vatican News - aa)

Sveti kralj

Bog je sve pozvao na svetost: „Budite sveti kao što sam ja svet!“ Isus je također rekao: „Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš koji je na nebesima.“ Nitko nije isključen. Ni bogat ni siromašan, ni mlađ ni star, ni lijep ni manje lijep, ni jak ni slab, ni zdrav ni bolestan. Nema ga koga bi Bog odbacio, nema ga kome bi Bog uskratio mogućnost biti svet. Kad bi davao htio, Bog bi i njega posvetio, ali davao neće. Dakle, naša je „sudbina“ u našim rukama. Mi smo ti koji prihvaćamo Božju ruku ili je odbijamo. Trajno ili povremeno... na skokove... hirovito ili ustajno...

Crkva je sabrala (a Bog potvrdio) rezultate jednoga kralja i stavlja nam ga za uzor proglašivši ga svetim. To je francuski kralj Ljudevit (1214. – 1270.). Njegova majka Blanka od Kastilje, pošto je ostala udovica, vladala je do sinovljeve dvadesete godine umjesto njega koji je s dvanaest godina postao kralj. Majka ne samo da je vladala nego je svoga sina uspješno odgojila u vjeri tako da kad je preuzeo vlast, nije prezreo vjeru i bio samo formalno vjernik, nego je ostao ozbiljan i pobožan vladar. Njemu vjera nije bila privjesak, nego načelo života i djelovanja. Uzor mu je bio sveti Franjo Asiški. Za Ljudevita kažu da je bio „franjevački trećoredac kojemu je Bog povjerio kraljeva-

nje Francuskom“. Zaista ovoj majci treba čestitati da je na tako visokom položaju, u tako nepovoljnim uvjetima kao što je dvor, uspjela odgojiti pobožna, zrela i vedra vladara. Ljudevit je bio čovjek koji je nastojao živjeti asketski (odricati se suvišnih užitaka u svakom pogledu). Kako je to bilo čudno i mučno ljudima na dvoru koji su samo i jedino razmišljali o gozbama, zabavama i plesovima. Zato su i govorili: „Kako kraljevstvom može upravljati ‘vjerski fanatik’, koji više vremena provodi u crkvi, nego vladajući svojim podanicima?“ Kralj je na to odgovarao: „Moj mi se poziv predbacuje kao kakav zločin, ali kad bih to isto vrijeme provodio u lov ili zabavi, nitko mi ne bi prigovarao.“

Ljudevit je primjerom, praktično, pokazao kako je mudar i pravedan vladar. Odbijao je rješavati probleme ratovanjem, dapače, posredovao je u mirenju zaraćenih strana. Njegova je vladavina bila jedno od najsvetijih razdoblja u povijesti Francuske. Promicao je dobrobit svojega naroda, unapređivao gospodarstvo... Bio je spremjan primati svoje podanike kad god bi to tko od njega zatražio. (Danas bismo rekli: odazvao bi se na telefonski poziv ili poziv mobitelom svakoj vrsti svojih podanika, a ne samo eliti!) Svoju je djecu učio da u sukobu bogataša i siromaha, početno daju prednost

siromahu, dok se ne dokažem puna istina. Za siromahe je gradio bolnice, hospicije i škole... Potpomagao je i poticao rad onih koji su snažno bili za opciju siromašnih, a to su tada na osobit način bili prosjački redovi: franjevci i dominikanci. Kao kralj nije zaboravio ni vrhunske društvene i humane ciljeve: sveučilišta, pa je tako u njegovo vrijeme danas glasovita Sorbona postala prestižno sveučilište, a Francuska kulturno središte Europe. Eto, što može sveti vladar! Puno je toga odličnoga učenja, ali klevetnici o tome šute... Oni samo traže mrlje, i ako nešto uspiju naći, to napuhuju do neizmjernosti, tako da sakriju i prekriju sve dobro koje je učinjeno. Ali Bog nalazi načina da čistim dušama posreduje bogatstvo svete osobe.

Ovaj je kralj htio oslobođiti Sveti Grob Isusov i zato se odazvao na križarsku vojnu u dva navrata. U prvoj je pao u zarobljeništvo muslimana. U drugoj je obolio od gube i umro, 25. 8. 1270. godine. Prije smrti poručio je sultanu Tunisa: „Bio bih voljan ostatak života proveсти u vašim zatvorima, ne ugledavši više svjetla, samo da biste se Vi i Vaš narod obratili na kršćanstvo.“

Što su mislili ti isti muslimani o njemu, govore riječi kojima su ga nazvali: ‘pravedni sultan’.

GLAGOLJAJU ZVONA

Šekula su zvonu hipi
Ud vik vika i zavazda
Kanpanaju i brencaju
Zbrbočkana je modra btazda

Glagoljaju naša zvona
Po zvonu se raspoznamo
Turnji kameni patrijarhi
Sinjivaju nan kud i kamo

Zvonon počme svaka štaza
Jutro večer podne-stojžer
Molitva zaziv i kantanje
Liče hipe žuke i strože

Bruji crkva i kapela
Zuz križine zuz kampanje
Zvoni nidro katedrale
Za nebo se klajse žanje

Tomislav Milošanić

ZDRAVA MARIJA

Vazi za vozom se voz,
Cesta polahko zavija,
Stari zazvonel je zvon:
Zdrava Marija!

Svileno seno diši,
Prešli su črni oblaki,
Lepo smo spravili vse,
Doma smo taki.

Dugi taj dan je bil vruć,
Veter sad tih se zdigava,
Ziblje, nagiblje se voz,
Kak da se plava.

Žarki je zgasil se dan,
Cesta vu kmicu zavija,
Čas je počinut se, spat,
Zdrava Marija!

Dragutin Domjančić

Dijamantni pir Đina i Marije Zgrablić - slavlje života i ljubavi-

U malom pitoresknom zaselku Gajmovići u središnjoj Istri žive već 60 godina u slozi i bračnom zajedništvu Marija i Đino Zgrablić, dijeleći dobro i zlo, upravo tako kako su i obećali jedno drugom 12. 6. 1960. god. u crkvi sv. Jurja na Starom Pazinu pred okupljenom rođbinom i vrl. Marijom Štefanutijem (Marijinim bratićem koji je tada bio župnik u Marčani).

Marija, djevojačkoga prezimena Fakin iz zaselka Jureši, župa Stari Pazin, udajom za svog odabranika Đino se zapošljava u Pazinku, a Marija u tadašnjoj Rivijeri kao kuvarica, a potom i kao slastičarka u pazinskom Mlječnom restoranu, gdje je tijekom dvadesetak godina pekla poznate omiljene pite i štrudle od jabuka i sira.

Plemenitost i ljubav prema Bogu i čovjeku koje su gajili čitavoga života rezultiralo je i odabirom zvanja njihovih kćeri. Naime, obje rade kao medicinske sestre, Mirjana u Pazinu, a Evelina u Puli. S koliko ljubavi rade taj posao, dovoljno govori vječiti osmjeh na licu koji mogu posvjedočiti svi oni koji ih poznaju.

Obitelj se proširuje kada se Mirjana udaje u Laginje za Darija Matiku, a Evelina u Divšiće za Milana Celiju. Đino i Marija tako bivaju obogaćeni s petero unučadi, od kojih su već dobili i četvero pranuka, a i peti će, ako Bog da, stići najesen. S pouzdanjem u Boga hrabro su koračali kroz život rješavajući sve prepreke, hraneći se svake nedjelje na euharistijskom stolu gozbe

Jaganjčeve. Sve do ove pandemije Covida-19 redovito su pohađali sv. misu. Svaki je roditelj ponosan kada vidi da se one vrijednosti koje sam živi, nastavljaju u životima njihove djece. Stoga ni Mirjana ni Evelina nisu zaboravile roditeljske naputke i život u skladu s Božjim naukom. Prošle su godine, zajedno s drugim hodočasnicima iz Istre, za Malu Gospu tri dana pješačile na Trsat, moleći i zahvaljujući nebeskoj majci Mariji.

Slavljenici Marija i Đino obnovili su svoje bračne zavjete 13. 6. 2020. u crkvi sv. Ivana i Pavla i izrazili zahvalnost Bogu na svečanoj sv. misi koju je predslavio otac pavlin Ivan Šarić iz Svetog Petra u Šumi. Malom idiličnom crkvom na osami razlijegali su se prekrasni napjevi pjesama Ave Maria, Dubine i Reci, Marijo, koje su izvele poznate pjevačice i sestre Nina i Anja Fakin (unuke Marijina brata Marčela) iz Staroga Pazina.

Prije samoga blagoslova slavljenici su od unuka dobili na dar cvijeće i sliku s preslikom lista iz Matice vjenčanih iz Grada Pazina i Matične

knjige vjenčanih iz crkve sv. Jurja sa Starog Pazina jer tada se vjenčava-lo najprije pred civilnom vlašću, a poslije u crkvi. Nakon svečane zahvalne sv. mise slavlje se nastavilo u hotelu „Lovac“ gdje su od najmlađe unučice dobili pehar za sretnih 60 godina braka. Ovo slavlje, koje je potrajalo do kasno u noć, uzveličao je i pjevač Serđo Valić.

Slavljenici sami ističu kako najveća zahvalnost za lijepu trenutke i dobro zdravlje pripada Bogu, koji im je bio vjeran suputnik u životu. I zaista, 60 godina strpljenja, razumijevanja, poštovanja, oprاشtanja i međusobne ljubavi zaslужuje više od čestitki, još više zbog toga što su tako postali svjetionik i putokaz svojoj djeci, unucima i pranucima koji ih neizmjerno vole i često posjećuju. A nonići su tu, između ostalog, da s ljubavlju tetoše svoje potomke koje često daruju raznovrsnim poljoprivrednim proizvodima koje sami proizvode. Neka im Bog podari još mnogo zajedničkih godina u zdravlju i slozi, uz ukusne kolače naše slavljenice Marije, koje još uvijek rado peče.

Korespondencija Antuna Karabaića Josipu Jurju Strossmayeru

Kako je vidljivo iz pisma, četvrtoga dana mjeseca listopada 1883. godine, Karabaić je primljen u rimski Zavod. Naime, u navedenu pismu Karabaić obavještava Strossmayera kako je iz Rima dobio odluku da ga je Zbor tamošnje crkve sv. Jeronima „imenovao svojim udom“, stoga mu zahvaljuje što ga je preporučio navedenu zboru, kako mu je prenio kanonik Crnčić. Jamči mu kako će se uz Božju pomoć svim silama truditi obavljati svoje dužnosti i, sjećajući se Strossmayerove dobrohotnosti, s radošću ispunjavati svaku njegovu želju i zapovijed.

U korespondenciji biskupa Josipa Jurja Strossmayera (Osijek, 1815. – Đakovo, 1905.), pohranjenoj u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, nalaze se i pisma koja je slavnome biskupu uputio i Antun Karabaić (Punat, otok Krk, 1832. – Trst, 1906.), svećenik Krčke biskupije, kapelan i učitelj na Lovcu ponad Trsta, vlasnik *Naše slogue*, prvoga lista na hrvatskome jeziku, i njegov urednik u prvi desetak godina izdavanja. Tako se početkom ožujka 1880. g. Karabaić obraća biskupu Strossmayeru izražavajući „živu želju“ da postane članom „slavnog Zavoda, što su ga naši otci utemeljili, a Vi uzkriesili i ukriepili, u glavnom gradu kršćanstva pod imenom Kolegija sv. Jeronima“, u Rimu. Istiće kako mu je to „stara i jedina na svetuželja“, pa moli Strossmayera da ga imenuje kanonikom spomenutoga zavoda. Kao razlog zbog kojega se odvažio na ovaj korak, navodi činjenicu da je prije nekoliko godina bio smrtno bolestan te je nakon toga postao „čutljiv“ i svaki mu i veći govor s vikanjem škodi zdravlju. Njegovo zdravlje ni u trenutku pisanja teksta nije drastično bolje, a obvezе, poput kapelanskih dužnosti i škole,

i dalje mora preuzimati i pri tome mora i govoriti i vikati, pa je navečer „potrt i slomljen“. Usto, već deset godina uspješno djeluje na polju „narodnog izobraženja“ kao urednik lista za puk *Naše slogue*, koja je „otela tudjinstvu, a očuvala narodu jednu cielu pokrajinu, liepu i krasnu nam Istru“, pa će u Rimu biti koristan. List će, dodaje, njegovim odlaskom i dalje opstati jer se našao mladić, inače pravnik po struci, koji će nastaviti Karabaićevu dotadašnju praksu, misleći pri tome na Karla Krisciaka. Kao razlog navodi i činjenicu da bi se u Zavodu našao u društvu svojega učitelja Đure Pulića i dvojice svojih kolega iz studentskih dana, Ivana Crnčića (Polje, na otoku Krku, 1830. – Rim, 1897.), svećenika Krčke biskupije, kanonika, rektora Zavoda sv. Jeronima, znanstvenoga djelatnika, i Dragutina Parčića (Vrbnik, 1832. – 1902.), kanonika Sv. Jeronima, profesora, pisca talijansko-hrvatskoga rječnika, hrvatske gramatike na talijanskome jeziku, stručnjaka za glagoljicu, urednika glagoljskoga misala, autora hrvatskoga obrednika itd. Karabaić je gađio nadu da bi u njihovu društvu još dugo mogao biti od koristi svojemu hrvatskom narodu, i to kroz knjigu i znanost, kojima bi se ondje mogao u potpunosti posvetiti. S obzirom da je do njega došla vijest kako je smrću kanonika Zavoda i posrednika u nabavi umjetnina za Strossmayerovu galeriju Nikole Voršaka (Ilok,

1836. – Rim, 1880.), profesora u đakovačkoj bogosloviji, kanonika Sv. Jeronima, pratitelja J. J. Strossmayera na I. vatikanskom saboru i prijatelja Franje Račkoga, ispraznjeno jedno zavodsco mjesto, moli da mu se ukaže čast i da ga se onamo namjesti. O svojemu odlasku u Zavod posavjetovao se i sa svojim biskupom Jurjem Dobrilom, koji je ovu ideju u potpunosti odobrio i spremam ju je poduprijeti i preporukom.

Kako je vidljivo iz pisma od četvrtoga dana mjeseca listopada 1883. godine, Karabaić je primljen u rimski Zavod. Naime, u navedenu pismu Karabaić obavještava Strossmayera kako je iz Rima dobio odluku da ga je Zbor tamošnje crkve sv. Jeronima „imenovao svojim udom“, stoga mu zahvaljuje što ga je preporučio navedenu zboru, kako mu je prenio kanonik Crnčić. Jamči mu kako će se uz Božju pomoć svim silama truditi obavljati svoje dužnosti i, sjećajući se Strossmayerove dobrohotnosti, s radošću ispunjavati svaku njegovu želju i zapovijed. No, Karabaićev boravak u Rimu bio je kratkoga daha. Naime, drugoga dana mjeseca svibnja 1885. g. piše Strossmayeru da je u kolovozu prethodne godine morao bježati iz Rima kako ne bi podlegao „stalnoj smrti“, što je Strossmayeru vjerljivo poznato. Dodaje kako mu se u međuvremenu zdravlje poboljšalo, pa se nuda da će tako i ostati. Zbog svega odlučio je da se u Rim više neće vraćati te je istoga dana onamo poslao „rinunciju“, odnosno ostavku te molbu na tršćanski Ordinariat da ga vrati na mjesto koje je obavljao prije odlaska u Rim. Istiće kako smatra da mu je dužnost o tome obavijestiti Strossmayera, kojemu „toliko na srcu leži dobrobit svetojeronomskoga zavoda“ te izrazloga što mu je Strossmayer svojom preporukom mnogo dobra učinio.

MARIJA IVANČIĆ r. Marušić

U Općoj bolnici u Puli dana 21. srpnja 2020., okrijepljena svetim sakramentima, nakon moždanoga udara, blago je u Gospodinu preminula u 100. godini života Marija Ivančić iz Vodnjana. Ispraćaj je, prema sadašnjim odredbama, bio u krugu obitelji, na vodnjanskom gradskom groblju, u četvrtak, 23. srpnja.

Pokojnica je rođena u Beleju, na otoku Cresu, 11. kolovoza 1920., od oca Marka Marušića i Marije Lufčić. Prvi je put bila udata za Viktora Brumnića kojega su ustrijelili Nijemci u Drugom svjetskom ratu. Ostala joj je kći Mafalda koja je nastanjena u Parizu.

Drugi se put vjenčala s Mirkom Ivančićem, s kojim ima sinove Zlatka i Rudija. Muž joj je umro 1988., i od tada je živjela kao udovica pune 32 godine. Bila je vrlo plemenita karaktera. Iz njenih se ustiju nikad nisu čule kritike ni osude. O njoj svi imaju samo riječi pohvale. Osim udovištva proživjela je i dramu nevjeste Nevenke, odgojiteljice, umrle svega 58 dana ranije, nakon duge i teške bolesti i amputacije obiju nogu.

Pokojna Marija potječe iz vrlo pobožne belejske obitelji. Njena je sestra čitavoga života bila domaćica belejskom župniku don Matteu Solisu. Marija je kao najbolja učenica škole trebala studirati i biti učiteljica. No, obiteljske joj skromne prilike to nisu dopuštale.

Odlikovala se velikom pobožnošću. Dok je mogla, svake je večeri dolazila na večernju misu, živjela je sakramentalnim životom. Radila je kao domaćica. Do duboke starosti, zapravo, nikada nije bolovala. Radosno je očekivala smrt. Na opće čuđenje, već iznemogla u bolnici, stalno se križala. U njenu molitveniku ostala je oznaka na stranici „Molitve u bolesti“. Umrla je uz unuka Morisa.

Na njenu pogrebu vodnjanski je župnik uz ostalo napomenuo kako je „francuski filozof Gabriel Marcel rekao da kad danas pokapamo osobe starije od 70 godina, pokapamo čitavu povijest. Oni su proživljavali veliko siromaštvo, velike žrtve. Živjeli su u znaku križa i život im je bio hodočašće u Nebo. Ispraćajem naših vjernika, ispraćamo stupove Crkve. Na svih njih, kao i na pokojnu Mariju, možemo samo biti ponosni. I svi zajedno možemo biti zahvalni njenoj obitelji što su ju do njezine smrti njegovali u kući te ju nisu dali ni u kakav dom.“

Marijan Jelenić

OLGA ŠARIĆ

U Vodnjantu je u obiteljskoj kući 19. srpnja 2020. u 89. godini života blago u Gospodinu preminula Olga Šarić. Rođena je 8. ožujka 1932. u Gologorici, od oca Franje Udo-vičića i Ruže Ivić. Udata je

bila za Božu Šarića. Muž je bio zidar. Imali su kćeri Klaru i Gracijelu. Čitavog je života bila domaćica. Brinula se za kuću i djecu.

Po karakteru bila je vrlo smirena i kreponsna žena. Zadovoljna skromnim životom, bez potrebe za putovanjima i svjetovnošću. Za nju se može primijeniti uzrečicu „cvati gdje si posijan“. I svetopisamsku: „Gdje naći jaku ženu?“ Kad je kći prvi put došla s posla umorna, nije ju odvraćala od posla, mudro joj majčinski reče: „To je samo početak.“

Njena je posebna odlika bila čvrsta i izgrađena vjera. Živjela je sakramentalnim životom. Nikada nije propustila svetu misu. Dolazila je i na večernju pobožnost. Često je spominjala župnika svoje mladosti, velečasnoga Josipa Pavlišića, kasnijega biskupa. Divila se kako je znao okupljati mlade, posebno djevojke. Njemu mnogo duguje, kao i mnogi drugi.

Dobrotu su joj uzvratili njene kćeri i unuci koji su je nakon moždanoga udara nekoliko mjeseci sa svom pažnjom njegovali u kući, pa ih je župnik pohvalio da ju nisu dali u *starački dom*, kako se danas, nažalost, događa, i gdje, uza sva nastojanja, štićenici ne mogu dobiti onakvu pažnju kao u krugu svojih dragih.

To su ti naši „panjevi“ iz kojih je izbjiao uzor života i vjere što im ni današnji tempo života nije oduzeo. Župnik je čestitao obitelji i istaknuo ponos župe za njen uzoran i dragocjen život. Pokopana je na mjesnom groblju u Vodnjantu, u krugu obitelji, uz pokojnoga supruga Božu, kojem je pripadala dušom i tijelom. (dj)

POSJETITE KNJIŽARE "JOSIPA TURČINOVICA"

Izдавачka kuća JOSIP TURČINOVIC d.o.o. Pazin

Narudžbe na tel. 052/ 624 342

Prodavaonice:

PAZIN, A. Kalca 2, tel. 052/621 082

PULA, Dantevov trg 1, tel. 052/216 498

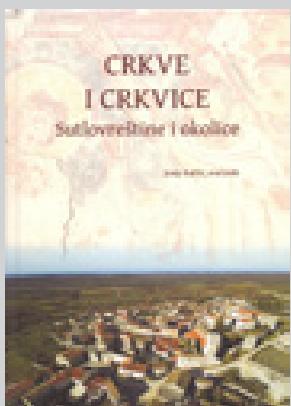
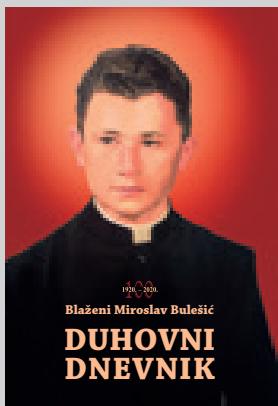
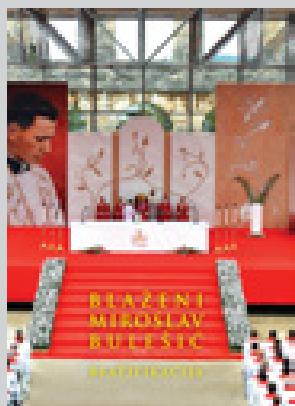
POREČ, Eufražijeva 22, tel. 052/451 784

Radno vrijeme

Pon - pet 8 -17 h, sub 8-13.30 h

Pon - pet 9-16 h, sub 8-13 h

Pon - sub 9-18 h

MISNA VINA POREČKE I PULSKE BISKUPIJE

Kontakt za nabavu: porec@josipturcinovic.com, 052/451 784

Radio Istra

Učka 96,9 - Pula 98,0 - Rovinj 88,0 - Buje 97,9

Umag 107,3 - Rabac 92,1 - Poreč 98,5

KAP ZA DOBAR DAN

- duhovna misao za bolji početak dana
- od ponedjeljka do subote u 06:30

PUTEVIMA VJERE

- središnja vjerska emisija
- petkom u 17:30

SUSRET S IZVOROM

- komentar nedjeljnog Evandelja
- nedjeljom u 8:30

Jurja Dobrile 6, Pazin - tel: 052/ 88 77 11
www.radiolistra.hr

Zvonik pulske prvostolnice - skroman pred Katedralom

Nakon zvonika porečke katedrale red je predstaviti glavni zvonik Pulske biskupije i najvećega istarskog grada. Zvonik najveće i najstarije pulske crkve – katedrale Uznesenja Marijina i sv. Tome, apostola – od šest pulskih zvonika on je najmanji. Na Trgu sv. Tome ispred ulaza u Katedralu slobodnostojeći zvonik visine je 24 metra (prema nekim autorima 27 m), a sagrađen je na mjestu ranijega iz XII. stoljeća. Prema opisu Marije Obad-Vučine *nezgrapne je pojavnosti budući da mu iznad jednostavne niše sa zvonima nedostaje završni akcent u vidu karakteristične nadgradnje sa strmijim krovишtem*. Prema istoj autorici njegovu gradnju započeo je 1689. biskup Corniani, nastavio biskup Pagello, a završio biskup J. M. Bottari. Natpis nad ulazom svjedoči da je baza dovršena 1707., a cijeli je dovršen (tek) 1726. godine. Na uglu podnožja zvonika vidljiv je pravokutni usjek koji svjedoči da je građen u vrijeme kada je pred pulskom katedralom stajala ranokršćanska krstionica (od V. st. do 1850.) s kojom se zvonik dodirivao. Ima tri zvona. Toranjski sat otkucava pune sate, a nove kazaljke postavljene su 1996. godine. Unatoč skromnoj pojavnosti, neupitna je njegova duhovna snaga koju svaki zvonik, kada zazvoni, posjeduje.

Prema starom Rimskom obredniku pape Pavla V. molitva blagoslova crkvenih zvona lijepo ističe koja je njihova uloga: ...*podaj, molimo, da Duh Sveti po službi neznatnog sluge tvoga posveti ovo zvono, pripravljeno za tvoju svetu Crkvu, da njegovo udaranje i zvonjava poziva vjernike k svetoj crkvi i k višoj nagradi. Kad njegovi zvuci zazuje u ušima naroda, neka u ovom raste predana vjera, neka se daleko otjeraju sve neprijateljske zasjede, udaranje tuče, silovita oluja, neka se primire opasni gromovi...* Nakon škropljenja blagoslovljrenom vodom i kađenja tamjanom služitelj još moli: ...*ti orosi ovo zvono rosom Duha Svetoga, da od njegova zvuka vazda bježi neprijatelj dobroih, da se poziva k vjeri kršćanski narod, da se straši neprijateljska vojska, da jača u Gospodinu tvoj njime sazvani narod...* Jednako tako prema obnovljenom Rimskom obredniku nakon Drugoga vatikanskog sabora u molitvi blagoslova crkvenih zvona moli se: ...*neka tvoji vjernici na glas zvona hitro i radosno hrle u crkvu. Ustrajni u apostolskom nauku, u bratskoj slozi, u lomljenju kruha i molitvi, neka budu jedno srce i jedna duša na hvalu slave tvoje...* Ili „Daj da svi tvoji vjernici na glas ovog zvona svoja srca uprave prema tebi. Neka sudjeluju u radostima i žalostima svoje braće te žurno hrle u crkvu da ondje dožive Kristovu nazočnost, da poslušaju tvoju riječ i tebi izraze svoje želje.“ Sve bi to trebalo imati na pameti kada se čuje glas zvona, bilo sa zvonika na preslici neke seoske crkvice ili pak većih ili manjih župnih, samostanskih ili katedralnih zvonika.

(Nela Peteh)

Nono Remiđo

EKSTRA DJEVČANSKO
MASLINOV ULJE

Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo Nono Remiđo

A. Amoroso 4 / 52210 Rovinj | www.nonoremido.hr | TEL: +385 (0)99 4014 289

U prelijepom krajoliku Istre, između Bala i Rovinja, nalazi se imanje Nono Remiđo. Smješteno na 50-90 m nadmorske visine, naše obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo tijekom cijelog dana okupano suncem čini plodove naše zemlje izuzetno kvalitetnim.

100% domaći proizvodi (ekstra djevičansko maslinovo ulje, rakije, likeri, voće i povrće)

Najbolje iz prirode, pripremljeno posebnom pažnjom i ljubavlju!